



Carpații

Deposito legal: M. 8.137-1058.

Director: Aron Colrus + REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

IN LOC DE RASBUNARE

de Rene Al. de Flers



DUPA ce ungurii au părăsit malurile Amurului împreună cu hoardele lui Atila, s'au stabilit în câmpia panonică devenind vecinii românilor, un popor statornic, care au fost părăsiți aici de către romani și pe care ei vroiau să-i gonească din locurile lor de obârșie. Și totuși ungurii n'au fost în stare timp de un mileniu să înțeleagă caracterul și bunătatea acestor opincari ba din contră au încercat să-i distrugă ca popor și națiune. În șovinismul lor fanatic au uitat că tocmai trupele militare ale acestor opincari i-au eliberat de teroarea sovietică a lui Bela Kun. Ei au uitat că acești fărâni și ciobani, care n'aveau nici cisme și nici bocanci ci numai cu opincile luate de acasă cu care au mărșăluit împotriva bandelor lui Bela Kun, au dovedit o atitudine mai mult decât demnă și corectă față de populația civilă ungară. Ei au uitat că acești fărâni și ciobani care au intrat în țara lor pentru a izgoni pe Bela Kun, nu s'au gândit nici-o clipă să se răzbune împotriva unui popor care îl ura și care i-au înjosit sute de ani. Și totuși îmi este imposibil să cred că ei au uitat palma usturătoare pe care le-a dat-o un «bocskoros» zdrențuit și obosit după marșul făcut întru eliberarea lor. Nu-mi pot închipui că ei au uitat opinca găurită care își flutura noșile peste drapelul unguresc înălțat deasupra parlamentului ungar, sau... poate?!

Într-o după amiază imediat ce trupele românești intraseră în Budapesta, un sergent și un soldat au primit ordin să coboare drapelul unguresc de pe parlament. Rezultatul a fost... opinca găurită a soldatului care a fost legată deasupra drapelului unguresc... Ce ar fi putut oare fi mai dureros?

Un profesor universitar ungar care fusese martor ocular al acestui act ironic și dureros, declară: «Mă doare până în fundul inimii și totuși trebuie să recunosc inteligența acestui «bocskoros» care ne-a dovedit superioritatea și ironia sa față de caracterul nostru...». Ce ar fi putut fi mai dureros pentru acest popor mândru, originar de pe malurile Amurului, decât acest gest ironic al soldatului român? În felul său el a arătat ungurilor ce simte acest popor de opincari, fără a se gândi la o răzbunare personală și crudă, o răzbunare pe care sute de ani a fost dorită împotriva asupritorilor. Și totuși răzbunarea n'a fost luată, dar ungurii uită mult prea repede, sau... e posibil că nu?!!!



Nachdem die Ungarn die Ufer des Amurs zusammen mit Atilla's Schergen verlassen haben, haben sie sich in der panonischen Ebene niederlassen wo sie die Nachbarn der Rumänen geworden sind, ein ansässiges von den Römern zurückgelassenes Volk, das sie aus ihrem Stammland vertreiben wollten. Doch die Ungarn sind nicht einmal innerhalb einer tausendjährigen Zeit imstande gewesen den Charakter und die Güte dieser Opänkenträger zu verstehen, im Gegenteil sie wollten diese Opänkenträger als Volk und Nation verschwinden lassen. In ihrem fanatischen Chauvinismus haben sie vergessen, dass eben die militärischen Truppen dieser Opänkenträger als von Bela Kun's Sowjet-Terror befreit haben. Sie haben vergessen, dass diese rumänischen Bauern und Hirten die keine Stiefel oder Schuhe besaßen sondern mit ihren selbstgemachten Opänken, die sie von zuhause mitnahmen und gegen Bela

After the Hungarians together with Atilla's hordes abandoned the shores of the Amur River, they settled on the Panonic Plain. They became neighbors of the Romanians, and indigenous people who had been left behind by the Romans. The Hungarians would have preferred to drive them out of their ancestral home. Even after a thousand years of oppression against these people the Hungarians were unable to understand the character and kindness of them. They attempted to do just the opposite - they wanted to eliminate this nation of home made "sandal wearers". In their fanatical chauvinism, the Hungarians have forgotten that it was exactly those troops of peasant sandal-wearers who rescued them from Bela Kun's Soviet terror. They have forgotten that these peasants and shepherds, who were not even able to count boots and shoes among their possessions, had marched for them against Bela Kun's

Abandonando las orillas del Amu Daria, junto con los restos de las hordas de Atila, los húngaros se establecieron en la llanura panónica, llegando a ser vecinos de los rumanos, un pueblo estable, formado aquí por los daco-romanos y a quienes quisieron arrojar de la tierra de sus antepasados. Y, sin embargo, a pesar de la convivencia que duró casi un milenio, los húngaros no fueron capaces de comprender el carácter y la bondad de estos «abarqueros», sino que intentaron borrarlos siglo tras siglo, destruirlos como pueblo y nación.

En su fanático chovinismo, cuando el Dictado de Viena de 1940, olvidaron que en 1919 precisamente las tropas de los «abarqueros» habían sido las que los liberaron del terror soviético de Bela Kun. Olvidaron también que estos campesinos y pastores que calzaban abarcas, como sus antepasados dacios, abandonaron sus hogares y emprendieron la marcha para en-

1000

trăiau sub teroarea a două cuvinte rusești: "Daval ceas", care înseamnă "dă-mi ceasul". Prezența unei armate rusești înseamnă jaf, teroare și crimă. În București pasunile soldaților ruși a fost la început ceașnicurile. Circular pe străzile principale și acostau pe trecători cu cuvintele "Daval ceas". Nu se știa ce înseamnă, motiv pentru care soldații se infurau, luând tăcerea drept împotrivre, scoțau pistolul mitralieră și-l puneau în pieptul victimei. Prin semne o făcea să înțeleagă ce vrea. Docil, cetățeanul își scoate ceașnicurile și pleca fericit că a scăpat de amenințarea armii. A obține un ceașnic, nu putea dorința soldatului rus de a continua să acosteze trecătorii, repetind "Daval ceas". Și își ațarnau în feuri fanteistice ceașnicurile obținute prin punerea în piept a pistolului. Nu era utilizarea ceașnicului celălalt. Interesa, era acumulația ca pe niște decorații obținute pe un câmp de luptă. În capitala României erau la diverse clădiri publice ceașnice mari care indicau ora. Pe acelea le răvneau cu mai multă ardore vânătorii de "Daval ceas". Se minunau bișlii Bucureșteni cum ieubeau unui soldat să deșprindă aceste ceașnicuri care îl fascinau. Erau convingi că acestea care sunt mai mari, au o valoare mai mare, dar ambia era să le poarte la uniforma lor al nu la buzunar ca găsească modalitatea. La un ceașnicar de pe Calea Victoriei, a intrat un soldat rus, care aducea penia a face un schimb, o pendulă. Flegre a vorbit în rusette și între alte cuvinte, revenea fatidicul "Daval ceas". Ceașnicarul nu înțelegea, soldatul cu pendula dădea semne de enervare. Noroc că a intrat un client care știa suficiente cuvinte rusești, că să explice patronului mustrărilor, că vrea un schimb. Întreba câte două ceașnicuri li dă în schimb pentru pendulă. Înăfărat li dă doi trei ceașnicuri cu brățară. Clientul cu pistol mitralieră era multumit de afacere, dar în momentul în care voia să plece, a răzut un ceas deșteptător care li-a ispitit. Era un ceas ordinar și negustorul a fost fericit să-l satisfacă și această dorință. Și-a scos din buzunar un lămpior, și-a ațarnat de gât ceașnicul deșteptător, a lăsat pendula și a plecat fericit. Negustorul a înțeles că nu avea altă soluție decât să tragă obzianele, că să scape de clienți cu "Daval ceas" și pistol mitralieră. Clientul care-l tâlmăcește ce vrea rusul, a teșit și el. Spre marea lui mirare a asistat la o scenă care era comică.

gur că Gromiko este mai puțin favorizat decât dă. Rădă mâna să vadă cașoricul ăsta. Vezi Sonnenfeld, cașoricul lui Gromiko este fără strălucire. Dacă ai gentili, îți faci cadou pe al tăle". Delicat și pedagogic. Breznev făcea aceeași operație ca și amatori de cașorică prevașuți cu pistolele mitralierale, care somau simplu și brutal: Dăvi cașă. Ne contestă, Breznev este o inteligență fină, mândru cu artă ironia și ideile de a invita pe Sonnenfeld de așel de cașul cu brășară, necontestat de mare valoare, a avut o intenție care se ascunde sub o glumiș oarecum camaraderescă. Vola să marcheze nivelul, vașă de scăut, al reprezentării Statelor Unite, după caște din activitate al "magului" diplomației americane. Milioane de kilometri făcute în diferite puncte ale globului, o campanie de publicitate sgomotoasă, cea mai sgomotoasă, a preșel americane și europene, ca să se alungă la acență scenă simbolică, concepută de Breznev cu o rafinată artă de nuanțare, fără să arate că are o căt de vună intenție de a ofensa. Dar "Dăvi cașă" a fost roștit, ca o glumiș prietenească. De la brutalitățile lui Stalin, de la grosolănia jovială a lui Hrusciov, Rusia sovietică e reprezentată de un om de Stat de rafinată inteligență, de așgură orientare spre obiectivele fixate. Nu improvizează, fiecare mișcare este îndelung calculată, fiecare cuvânt roștit nu indică decât celace zămbetul amical care li subliniază, vrea să asigure celace interlocutorul dorește. Și una din acțiunile diplomatice brezneviane care-l situază ca cel mai abil regisor al politicii internaționale, este Conferința Securității europene de la Helsinki, care, înlocuiește Conferința păcii obligatorii, de la Rusia sovietică a 11-nuț ro șvite. Și ce se a depus "Dear Harry" ca să privească toate dorințele camaradului Breznev, convins că va fi mare succes al celui care a obținut 1/2 din premiul Nobel pentru o pace inexistență. Farașă lăcută cu atăta zel de Kissinger, s'a terminat. La un moment dat se preaparează un proiect de modificare a Constituțieii americane, pentru a se suprima articolul care prevedea că președintele Statelor Unite trebuie să fie născut pe teritoriul marelui republici. Era prevașut că la "Dear Harry" să schimbe postul de Secretar de Stat pentru a lua postul de vice președinte. A fost designat Ford, Acum "Magul" diplomației a încredințat după Helsinki, dramatica surpriză din Angola. Bilanțul este falimentar. Problema succesiunii se pune pentru comod pentru cel care va lua răspunderea să redreșeze prestigiul Statelor Unite. În primul rând cel ce va fi designat să preia președinția marelui republici, și apoi cel cărărua noul președinte li va încredința postul de Secretar de Stat. Ar fi o mare gresală să se creadă că Americani nu realizează panta pe care au luncat Statele Unite, care în 1945 erau prima putere a planetei, ca în 1976 să nu poată da replica operației sovietice în Angola. Și cine ar putea să creadă că victoriile obținute, Helsinki-Angola, nu vor fi urmărite și de atâtea tot în spațiul Atlanticului, de așgur meticuloase preparate de subtilul Breznev. Viitorul președinte al Statelor Unite, obligator va trebui să descopere un mândru al scrierii diplomatice care să facă față lui Breznev.

tre 1923 și 1943, nu a fost supus unui examen, cu atât mai necesar cu cât, astfel pe neașteptate, a lucrat cu încredere, cu o voință și cu o mîndrie reduse, pentru a creșea și înalța pe cel mai mare adversar pe care îl are azi presa americană. Timp de cincisprezece ani, presa, posturile de radio, au mintit poporul american, prezentînd Rusia sovietică drept un Stat democratic, o democrație socială avansată. Orice critică se aducea regimului risca la dictatorial proletriatului, era calificată de manifestare fascistă. De știe că serviciile secrete de informație sînt absolut necesare apărării oricărui Stat, și cu atât mai accentuat unul mare Stat de dimensiunile republicii americane. Nimeni nu ar putea să explice necesitatea dezlănțuirii presei americane amatoare, ceva mai grav, bolnavă de senzationalism, asupra C. I. A., care totalizasea puterea secretă de informație planetară, pe care în chip firesc o are Republica Statelor Unite. Cu aceiași pornire nesocotită, se dau în vileag toate acțiunile și metodele folosite de acest serviciu. Marele adversar așa de temut al serviciilor de informație și spionaj ale Rusiei sovietice, asistă uimit la această denunțare, căuăd măsura inconștientă polițienismului american. N-au sperat niciodată domnii din Kremlin că Statele Unite le vor face un asemenea serviciu. Agenții de informație și de spionaj ai Rusiei sovietice își pot intensifica activitatea, deodată înlăturat obstacolul C. I. A. Dar pasunea de dare în spectacol a celui care este, prin natura lor secret, nu s-a potolit. Presa americană, "tesaurul american", multiplele comitete ale Congresului, și-au concentrat investigațiile asupra marilor întreprinderi de construcții aeronautice, pentru a verifica și a da în vileag ce comisoane s'au plătit și cine le-au încasat. Afacerea a izbucnit la 8 Februarie 1976, la Washington. Societatea Lookheed este supusă unor expertiz contabile, cari comunică rezultatele Comisiei de anchetă parlamentară, care a înstituit ancheta contabilă. Nu este o inovație americană folosirea comisiunelor pentru a înlesni contracte de vânzare. Nume de personalități, partide, se găsesc citate în cele două ziare New York Times și Washington Post. Care este beneficiul politic al acestei dări în spectacol?

ca și în Australia și în Indonezia. Dar ce se pune la îndoielă, și este dureros să se spună, e obligator să fie și capacitatea politică în înaltimea celei militare și economice. Improviziabil, Kissinger crește mult pe Statele Unite ca și dorință senatului de a reduce autoritatea Casei Albe. Este oare Rusia sovietică o față militară și economică ajunsă la dimensiunile de a fi preocupătoare față de Statele Unite? Operația din Angola, realizată cu atâtă siguranță, nu este o indicație a depășirii puterii militare americane ci pur și simplu o impresiune a superiorității politice față de desordinea ce domnește în atmosfera politică americană. Înclinăm să credem, s'ar părea că este un paradox, că strălucita acțiune din Angola va avea drept efect o concentrare a întregii producții americane în intensificarea puterii militare. Și de capacitatea tehnică a Statelor Unite. Kremlinul este prea bine informat.

"Rău era cu der, die, das,
Dar mai rău, cu Daval ceas.
Daval ceas, davai moșie,
Haruso tovărășie".

miliarde de dolari în armament... Este o acumulare de arme în Libia. Dacă este așa, nimic de sis. Dar eu știu că este incapabilă să se servescă... Cine va întrebuința aceste arme? Cu 2000 de kilometri de țărm în linia Mediteranei, trebuie să fie Sovieticii. Eu nu mă tem de loc de Gadhafi, dar dacă Rusia Sovietică obține o bază în Libia, aceasta ar fi foarte periculoasă și eu ar trebui să-mi rețes calculele."

Nu este o simplă ipoteză care poate să nu fie ratificată, dar fără îndoială că Interesul Rusiei sovietice este să aibă o bază în Libia, prevăzută cu un armament în valoare de 11 miliarde de dolari, celace ar însemna dominația de fapt a Mediteranei și o gravă amenințare pentru Europa. Partidul comunist italian în primul rând, ar fi obligat să-și revizuiască poziția față de Moscova.

Dar nu mai puțin ne simțim îndreptățiți să ne întrebăm, cum, prin ce miracol Benjamin Cohen ghicea așa de bine gândurile strategice ale Rusiei sovietice în 1946, ca să propună Tripolitania, adică Libia, să fie dată toamă Rusiei, ca să se evite războiul? Multe strănii coincidențe de gânduri s'au verificat în acea epocă.

Tot în starul lui Forrestal, la data de 4 Mai 1946 găsim un reumat al deșelurilor trimise la această dată de la Moscova de Bedell Smith. "Ambasadorul Smith crede că U. R. S. S. a) este decăd să mențină dominația ei asupra "regimurilor satelite" cu toată profunzimea nemulțumirilor a acestor țări și opoziții lor acestui regim. b) este dispusă să meargă "aproape la nu importă ce extremitate" pentru a atinge acest scop. c) nu a fixat încă limita bine definită a obiectivelor ei în Europa. d) nu va fi oprită în acțiunile ei decât prin înlăturarea posibilităților ei și prin opoziția adversarilor ei".

La 19 Aprilie 1946 Forrestal a recopiat în Jurnalul său notele după care el a vorbit la Pittsburg. Ele dovedesc că el își ținea promisiunea de a fi explicit. El declara că Rușii n'au renunțat deloc la teza după care "concepțiile comuniste și capitaliste nu pot să subsiste una lângă alta în lume" și că, pentru a sprijini această afirmație, un pasaj din discursul rostit de Stalin la 10 Februarie. O altă notă evocă neliniștea ce i-a pricinuit-o, cu doi ani înainte, politica preconizată prin planul Morgenthau față de Germania și Italia. Ea evocă "grava problemă creată prin politica de demembrare a Germaniei gl... prin controversa cu privire la împărțirea Japoniei. Demembrarea pericolele născute de "golurile" astfel create înaintea neînțeleptelor dorințe de expansiune a Sovietelor. El enumără patru din aceste "goluri": Europa centrală, Orientul apropiat, China și Japonia. El adăuga că nu există nici o "renunțare" a politicii sovietice, când se consideră istoria ei de la cucerirea la putere a Bolșevicilor în 1917. Rusia "împinge constant înaintea deșelului când se lasă de o opoziție puternică, dar înfruntându-se ca un val de mare, oriunde de deschișe o spărtură făcută într-un dig".

Cu data de August 1946, Forrestal notează: "La Potsdam, puterile occidentale conveniseră cu Rusia că va fi o renunțare a convențiilor internaționale statului acestei celebre căi strategice. Dardanelele, Uniunea sovietică anunțase imediat pe Turci de modificările pe care se înțelegea să le aducă. Nu este necesar să intrăm în detalii, este suficient să indicăm că această notă făcea, clar și rețeză că Rusia avea intenția să-și asigure controlul Strâmtoarelor și dreptul de a le fortifica, reducând Turcia la rangul de partener de mână a doua sau de satelit în această întreprindere. În ziua de 14 Aprilie, Forrestal s'a dus la Departamentul de Stat pentru a avea o conferință cu Dean Acheson și cu mai multe personalități militare și diplomatice.

O notă din 21 Aprilie din Jurnalul lui Forrestal ne înlesnește să cunoaștem ce ușor puteau fi înșelați cei care erau chemați să aplece interesele Europei față de pofta de expansiune continuă a Rusiei sovietice. "În această seară cină cu Anthony Eden și amiralul Leahy. Eden, foarte simțim, în celace privește Rusia. El atribuie cea mai mare parte din dificultățile înfruntărilor lui Molotov. El crede că Molotov nu ține la curent pe Stalin de tot, și că în acest caz, când îl informează, arată rea voință față de Anglia și de Statele Unite. După părerea lui, scopul esențial al politicii rusești, în acest moment, este de a săpa un șanț între Anglia și Statele Unite".

Ce se poate crede de informația pe care o avea Eden, ministrul de Externe al Angliei, în ce privește raporturile dintre Stalin și colaboratorii lui, înecat așa și data închipui că Molotov ar fi putut să ascundă sau să dă o altă versiune informațiilor pe care le raporta lui Stalin. Oricine poate măsura cât de puțin cunoștea Eden din atmosfera Kremlinului în epoca lui Stalin. Dar de ce mai trebuia să aplece un șant între Britanici și Americani, când la Teheran Roosevelt a acceptat să locuiască la Ambasada Rusiei sovietice și la prima conferință avută cu Stalin, să nu fie prezent Churchill?

La data de 28 Septembrie, Forrestal notează: "Celace i-a spus ambasadorul Patrick Harley, care sosise din China, unde era ambasador: "El mi-a spus că un mare număr de funcționari ai Departamentului de Stat nu sunt mulțumiți de el, nu-l sunt de nici un ajutor, celace i-a jenet mult. După el, foarte mulți corespondenți ai presei americane aveau o înclinație spre comunism, ca și mulți de la Departamentul de Stat, care lui spunea el, nu-și simt nici o obligație față de Statele Unite, afară de aceia de a-și încasa leafa lunară".

A existat celace se cheamă "l'esprit de l'escalier", adică să-ți amintești de ce trebuia să spui, abia atunci când ai coborât scara. Robert Lovett făcea la un dejun cu Forrestal (26 Iulie 1947) această observație: "Marea eroare săvârșită în perioada de după război, este că noi n'am cerut imperios (exige) ca tratatele de pace să fie redactate când trupele și puterea noastră militară făceau încă impresie în Europa. Nimic n'ar fi putut opri forțele americane, care erau atunci desfășurate în Europa".

La 10 Octombrie 1947, Forrestal a întrebat pe Bedell Smith dacă Rușii voiau războiul. Drept răspuns, Smith aminti ce răspuns a dat Stalin în același chestiune. "Noi nu voim războiul, dar Americanii vor și mai puțin încă, și pentru aceasta poziția noastră e mai puternică". Și azi, cu toată armata și flota pe care o au, situația e aceeași. Blocusul Berlinului: "Lovett comentase astfel situația în celace privește Rusia. Este clar că unul din obiectivele importante ale Rusiei este dominația Germaniei, controlul Berlinului reprezentând primul stadiu. Sovietele au săvârșit trei erori de apreciere: în subestimând hotărârea poporului american, posibilitățile podului aerian și reacțiile Europei occidentale. Suntem în a 76-a zi a blocusului. Duplicitatea de care au dat dovadă în timpul negocierilor de pășeste tot ce experții Departamentului de Stat au putut să vadă până în prezent: rezultă că orice promisiune făcută în vitor de Ruși trebuie considerată cu multă băgare de seamă. Este clar că le este perfect indiferent de a minți sau chiar să știe că noi băgăm de seamă că mint, îndată ce este pentru ei Interesul Statului".

Simpla recapitulare a observațiilor pe care le-au făcut diverși Americani în știrile pe care le-au deținut și i-au obligat să fie în contact cu Bolșevicii le-ar putea servi de îndreptar în această fază care începe cu Angola. Nici un European lucid, care refuză să se amăgească în celace privește libertatea Europei prin propriile ei forțe, nu poate să-și imagineze că aceasta ar putea fi obținută fără ajutorul Statelor Unite. Toate erorile acumulate de politica americană de la Roosevelt și până azi, inițiată refuzul eventual al Americanilor de a ignora imperativul ce se degajă din prezența Rusiei sovietice în Angola, care nu este decât o etapă a căreia lui va urma succesiunea de surprize în spațiul Americii latine.

Mândria poporului american a fost adânc rănită de înfrângerea militară în Vietnam și din înfrângerea politică în Angola. Este sigur că nu va exista nici o esitare să dea toate creditele necesare, pentru a ridica potențialul militar la maximum. În această cursă a înarmării, Rusia sovietică va respira greu ca să o secundeze. Se pune o întrebare: pe ce alianțe poate conta Kremlinul? Co adversarii împlicabile are? În primul rând a Chinei și evident a Japoniei. Căi poate conta pe fidelitatea necondiționată a țărilor satelite? Dincolo de armată, nediscutată disciplinată și supusă partidului, care este starea de spirit a populației ruse? Un semn de întrebare la care răspunsul nu poate fi total afirmativ. Dar naționalitățile, adică 49 % din populație? Fără îndoială serviciile de spionaj nu s'au născut o umbră de îndoială că sunt de fidelitate la orice probă. Este oare suficient pentru a-și permite să se aventureze într-un război. Nu este suficient o armată disciplinată, bine antrenată, cu un Stat major mai prenos de orice critică, o armată dotată cu cel mai perfecționat armament terestru, aerian sau marin? Resistă economia sovietică la exigențele alimentare ale unui război care fatal va fi de durată? În planul hruciov se prevedea pentru acest cincinal 32 de milioane de carne pe an. Dacă noul plan s'ar executa 100 % s'ar putea asigura 16 milioane de tone. În ce privește grâu, nu se poate da nici o cifră în raport cu necesitățile populației, cel mult să se spera că minusul nu va fi prea mare. Dar de unde poate importa Rusia grâu și turte de soia pentru hrana vitei, spre a asigura consumul de carne? Din Statele Unite. Producția de legume este totdeauna insuficientă. Ambția de a atinge 280 de milioane de tone de oțel obligă să se mulțumească realizând 160 de milioane. Cu toată răvna țărilor de industrie, nu se poate înălțarea slaba productivitate a lucrătorilor, indiferență, absenteismul nu se poate contesta că există în conducerea politică a Rusiei sovietice o stabilitate: Leonida Brejnev este în conducerea partidului de 12 ani și autoritatea lui fără să tolomească mijloacele lui Stalin, nu este

(Urmează în pag. 15.)

ANUL ZERO

de Virgil STAHL



ANAL

ANA la ce punct este omul un produs al forțelor ce-l depășesc, marioneta în mâinile naturii și istoriei? În ce măsură poate el, din elementele risipite ale unei vieți, din materia primă a unui pământ strein, să îngeheze o nouă trăire? Prin felul în care fiecare dă răspuns acestor întrebări, expatriatul răspândiți prin lume din cauza invaziunii comunismului rus în răsariturile europene, marchează în definitiv propria existență. Or, dinamica acestei existențe cere fidelitate trecutului, rădăcinilor ce ne leagă pământului străbun, și în același timp încredere în vitorul ce va putea da roade datorită condițiilor de om.

Trăim astăzi ultimele consecințe ale miturilor și formelor de viață ce corespund acestora, mituri imaginate în decursul secolului trecut pentru uzul omului occidental. Din amalgamul utopieiilor ideilor sociale și din revolta rațiunii, s'a salvat deasupra universalității problematice omului. Permanența valorilor tradiționale, ca valori bariere ale existenței și necesare judecării conflictului ce împarte lumea modernă, ar părea un contra-sens fără prezența nestrămutată a elementului OM.

Deaceia credem că singurul drum ce duce spre "universal" e calea personală a experienței individuale. Eu sunt "umanitatea", EU cel diferit, aproape incomunicabil, limitat de perspectivele deja trăitului și de orizonturile speranțelor mele. Fiecare secundă trăită sau de trăit e o alegere, o judecare de valori. Eu sunt ceea ce sunt în măsura experienței mele, în măsura urei sau dragostei mele.

Datele fundamentale ale vieții: lupta, durerea, speranța, conștiința morții, înfrățesc spiritual pe toți oamenii, cari sunt diferiți numai în maniera de a se comporta în fața acestor date. Pe un fond uniform, o imensă varietate de particularități. Această diversitate de atitudini se cheamă LIBERTATE. Ea a permis omului să se smulgă din spiritalul gregar al speciei animale și să-și asume responsabilitatea destinului...

Dar mărețata aventură a OMULUI pe pământ pare pe cale de a se termina. Gregarismul și conformismul se întind din nou peste spirite, anihilând în om propria personalitate. Compresorul comunismului internațional, organizat în Supra-Stat agresiv, s'a lansat implacabil spre cu, cerind puteri mondiale. Monstrul nișteșcan "De muzai", stratificat în piramide politicești, a transformat conceptul de masă în realitate. Omul e pe cale de a fi descharacterizat, vârlit din nou în starea jeteră de membru al unei specii ce nu s'a deslipit încă de țărână pentru a privi spre stele. Noua divinitate "De muzai", divinitate înestă a ascunzișurilor și a fricii, pragmatic marxistă, dirijează furnicarea sa cu rețea malitioasă a unui Machiavel. Ideea principala e totdeauna "egalitatea", dar acțiunea e cea a "scopurilor scuză mijloacele". Aceasta e Biblia noului rațiun de Stat pentru uzul turmelor de creduli.

Dar Biblia noastră e cu totul diferită... În tăcerea sufletului trecut să deschidem cartea amintirilor și să rechemăm trecutul. Trecutul! Măreț și sumbru, plin de nostalgie și de lacrimi...

"Morții! Iată, iată buclăile..." Peste verale vâl ale Carpatilor, de-a lungul râurilor așepuinde prin brădet, din biserică în biserică și din sat în sat, trista doină a păstorului plânge destinul nemilos al rasei milenare. Iar prin munți și prin câmpii, peste mănăstire holde, dangătul clopotelor amintește dangătul din vremea năvălirilor barbare...

Șopărie de oțel multășcă drumuri, tunuri reci năruiesc orășele caaa după caaa... Tăcănit de arme latrând împotriva populațiilor mute de groază... Și peste tot, ritmul neîntrerupt, confus și distrugător, ritmul hoardelor deslănțite...

Veștile cotidiene sunt un coșmar din "anti-lume": fii ce denunță fatal ca trădător, greșitului asasinat pentru a se da exemplu celorlalți, sinuciderea epidemică a celor mai luminate spirite, distrugerea sistematică a principilor morale... Dar totul are o singură intenție: falimentul națiunii prin distrugerea unității spirituale și a familiei. Polverizarea nivelatoare crează masa uniformă, singura necesară noli societății conformate și conformiste.

Sub bătaia neînțeleptă a marelor rusești, populații întregi dispar, sute de mii de persoane își părăsesc căminul luând drumul exilului. Dar fiecare duce cu sine în inimă icona ultimei viziuni lăsată în urma: mama, fratele înjermat sau caaa părintescă cotropită...

E ultima legătură cu lumea căreia aparține. "Frumoasa mea, draga mea Tati"... e ca un ecou ce urmărește pe fiecare și-l ține trează imaginea unui trecut nefericit.

Fără îndoială, că, pe căile înecrușate ale acestei lumi frământate în care trăim, mulți au pierdut sacra legătură cu rădăcinile neamului. Pe cărările atator pământuri streine, în "paria" vagabonilor s'au transformat, contemplând cu ochi sticloși vedenii interioare, anunțătoare de miserie, anunțătoare de un nou flagel medieval. Infinită nefericire!

În fiecare gest sau cuvânt al celor ce-l înconjoară sărăces cu durere gesturile și cuvintele cunoscute ale ființelor dragi, lăsată departe în țara viselor. Lumea călător fără întorcere i-a secătuit de toată credința în virtuțile tradiționale, transformându-l în niște bieta animale împinse să-și apere prin orice mijloc dreptul de a dormi și de-a mânca. Animalul om vrea să trăiască cu orice preț.

Și după ai, anotimpuri, ani trecând, acești "paria" și-au automatizat reflexele până la a-și pune în nouă armonie viața cu cotidianul. Acceptată lumea nouă, acceptate noli forme de cultură, mulți refugiați și-au recucerit condiția de oameni capabili să vizeze, să dorească, să fie generoși.

Retraiau Dar problemele trecutului, ce păreau definitiv abandonate și aproape uitate, reîmbucăse acum în prezentul fiecărei conștiințe, ca niște monstri concretizați de magicele noastre coșmaruri. Monstrul roșu își arată din nou colții, nemilos și inuman. Nu există loc unde omul să-și poată ascunde toarea ce-l cuprinde sau să-și poată apăra bunurile spirituale ce-l definesc. Din cucerire în cucerire, din distrugere în distrugere, machiavelismul îndignat sau surășat al propagandistilor comunisti își urmează neobosit intenția sa de hegemonie mondială. În fiecare moment milioane de indivizi retrăiesc drama noastră de odinioară pe o scară neobișnuită până acum. Nu mai e vorba de țări și clase, ci de propriul destin al omului.

Iar din cauza indolenței multora dintre noi, din acușatori am alunecat spre condiția de acușat, în mijlocul civilizației ce ne-a primit și cu care împartim destinul. Astăzi, prin tăcerea noastră culpabilă putem fi considerați complici binevoitori, sau cel puțin complici inconștienți, ai masacrelor organizate de popoare și ai anihilării științifice de culturi.

În iureșul marelui destrămurii ce se apropie, noi suntem primii ce trebuie să ne smulgem viața din urechi, viața așa de practică pentru eliminarea urletelor incomode ale celor ce gem și mor sub apăsarea nemiloasă a pohoului roșu.

Orice experiență trăită e inutilă dacă nu e comunicată. Or, noi, refugiați unul lumi ce pășimește, suntem depizați unui mesajul furișor de destin nou către umani-tate. În această fază de transformări radicale, de simplificații forțate a schemelor sociale, de ucidere de mituri binefăcătoare, de radicalizare a tuturor problemelor, de distrugere spirituală a omului. Masele umane sunt pe de o parte sensibilizate la maximum, iar pe de altă parte abrutizate prin intermediul sloganelor.

A scos clipa marilor renunțări. Timpul e din nou în anul ZERO. În mod apăsător, două noțiuni se răboiesc: de o parte voința de a ridica omul spre o armonie socială legată de calitățile intrinsecce ce i-au permis să crească frumous și bucuria de a trăi în lume; de cealaltă parte voința de a violenta omul, pentru a-l reduce la o simplă expresie în șanul comunității.

Fundamentul însăși, dilema, e mult mai complicată. În realitatea timpurilor noastre, nu se judeca luerorii spuse prin valoarea formală ce înclăd în ele, ci prin valoarea persoanelor ce spun aceste lucruri. Trebuie să ne reamintim în fiecare clipă definiția lui Malraux: "omul e ceea ce face, nu ceea ce are". Omul e deci act, și gândirea omului istoric o acțiune. Dualismul de esență și de formă există numai filosofic. În realitate, forma este esența însăși, după cum sufletul este corp cât timp e viață.

BASARABIA Y BUCOVINA, TIERRA RUMANA

por Ion TOLESCU



A primera vez que la Historia prueba claramente la individualidad territorial del país de los rumanos de hoy y la conciencia de sus antepasados, los Getas, de ser el último límite oriental de Europa en contra del nomadismo de los bárbaros, fue, poco más o menos, hace dos mil quinientos años.

Herodoto habla de este tiempo de la guerra de Darius en contra de las escitas nómadas, para rechazarlos hacia el Norte, que éstos pidieron el apoyo de los Getas, el pueblo autóctono de la región carpato-danubiana, los cuales rehusaron y amenazándoles con sus armas les obligaron a volver a sus estepas.

En el mapa de Ptolomeo, los Tyra-Getas tienen sus fortalezas (dava) a lo largo del Dniester. Tácito dice que al este de este límite hirmigeanban los nómadas de la estepa y habla de los calavos, "salvajes que se cubrían el cuerpo de sebo para reemplazar los vestidos", y de las razas fino-ugrianas hacia la tundra.

En el tiempo de los romanos la frontera oriental de Dacia constituye la defensa del Imperio.

"En la Edad Media, la frontera política se retira sobre la línea del Danubio, pero el límite de la Dacia sigue siendo el mismo" (Simion Mehedinți).

Hace mil años se desencadenó la invasión del nomadismo hacia el Oeste. En la época turbia de la inmigración de los pueblos bárbaros, después de la cual se reconstituyen los Decoronianos de los Carpátos.

A fines del siglo XIII Radu de Basarab, poseedor de los ducados de Amlas y Fagaria, pone las primeras bases del principado de Valaquia. Sus sucesores, los Basarabios, reúnen a su principado, comprendiendo entre los Carpátos y el Danubio, la tierra que se extiende al sur de la Moldavia y Basarabia actuales. Ladislau Basarab tiene como frontera una línea que parte de los Carpátos, corta el Sireth y el Pruth en la altura de Bacau y Barlad y la desembocadura del Dniester (N. Iorga, "Hist. de los rumanos y su civilización", Buc., 1927, pp. 61-62).

Existía en la primera mitad del siglo XII un principado de Barlad que se extendía desde los Carpátos al Dniester inferior, comprendiendo el sur de Moldavia y Basarabia de hoy (Xenopol, "Hist. de los rumanos", t. I, p. 236...).

Un segundo principado rumano se había desarrollado al este de los Carpátos. Partiendo de Maramurea a mediados del siglo XIV, Bogdan había sometido la tierra que forma hoy la Bucovina... El pone los cimientos de la Bogdania (Moldavia) que sus sucesores en el siglo XIV aún extendieron hacia la cuenca del Sireth, Pruth y Dniester, hasta el sur de la actual Basarabia (N. P. Comnen, "La tierra rumana a través de las edades", 1918, p. 25).

Se sabe la historia de la formación de un principado moldavo en Baia después de las invasiones de los bárbaros desde el este de Europa, principado rumano que significaba la reconquista de su tierra invadida, y que se organizaba al lado de otros establecimientos rumanos que se habían quedado ante la invasión. "Las poblaciones de rumanos (se llamaban estos "valcos" "boihoveni") viene de "blanchorum" —) esparcidas hasta Podolia y Volhinia.

La dinastía rumana de los "Musat" reunía la región de la izquierda con la de la derecha del Pruth.

Bajo Román y Alexandru cel Bun (el Bueno) la Moldavia abarcaba toda la cuenca del Dniester y su bahía. Román hacia 1399 se nombraba "Señor de las Montañas al Mar".

Esteban el Grande reforzó la línea del Dniester añadiendo dos fortalezas: Soroca y Orhei.

Por consiguiente, al fin de la Edad Media una serie de fuertes de "castillos fortalezas" rumanos sobre el Dniester representaba la línea de la frontera rumana frente a los nómadas de la estepa rusa.

Esta línea era también la defensa del Occidente y de la Cristiandad. Ella se extendía desde Poenari hasta Cetatea Alba.

Los rumanos hacían guardia contra los tártaros, que consiguieron momentáneamente las regiones del sur de Basarabia, pero fueron expulsados por los rumanos, que tomaron de nuevo la posesión de esta región llamada Bugeac.

Y fuera de esta línea de defensa hubo una verdadera expansión étnica rumana después del rechazo de los tártaros hacia el Este.

Los rumanos pasaron también sobre la orilla izquierda del Dniester trabajando la tierra que los tártaros habían dejado libre (en el siglo XII y XIV). Fue una ofensiva del elemento rumano con la misma finalidad defensiva, base histórica y étnica de la Transnistria, tierra rumana.

El testimonio de esta realidad étnica rumana transnistriana formada por la marcha del primer ocupante de las vanguardias pacíficas de labradores y pastores rumanos a lo largo de la historia y mucho antes de la vanguardia guerrera de los bandos de los cosacos en expedición que los rusos organizaron, el testimonio de esta realidad rumana que está identificada en Transnistria con prolongaciones hasta Crimea el mar de Azov, hacia el Cáucaso, el mar Caspio y las estepas transcaspianas, es la creación de la "República Moldava" por los soviéticos en 1924 entre Dniester y el Bug.

Y no es solamente este hecho el testimonio de la existencia de un fuerte elemento rumano más allá del Dniester, sino también el reinado desde el siglo XVII del príncipe rumano Duca de Moldavia.

En toda la Transnistria las autoridades rumanas de Moldavia tenían entonces el cargo de la administración centralizada en Jassy y el príncipe se hizo construir una residencia cerca del Bug.

El país hubiera sido rumano completamente si el proceso étnico y político no hubiera tomado otro giro, para la desdicha del pueblo rumano, este gran infortunio del pueblo de los Carpátos (como dice el historiador Rankel): las invasiones de los bárbaros, que han perdurado como en ninguna parte del mundo, hasta hoy. Este bárbaro nuevo, el "perfecto bárbaro" (como lo llama Rankel), fue Pedro I, el zar que cambió el destino de Rusia transformándola de un país asiático en un país europeo, que entonces sólo tenía catorce millones de habitantes, y que llegó a ser desde la derrota de Carlos XII de Suecia el mayor peligro de Europa. Desde entonces la ofensiva rusa moscovita y panslavista comienza. Y ésta no es la ofensiva de un pueblo, sino de un enemigo de los pueblos, de un sistema de desnacionalización que avanza dentro y fuera de Rusia transformando por ostracismo deshumanizado la configuración nacional y el equilibrio y armonía entre los pueblos en un amorfo y desequilibrado conglomerado étnico sin más aspiración que la caótica marcha de la barbarie utilizando hipócritamente todos los ideales de la Humanidad solamente para destruirlos y abrirse camino. El ideal nacional lo utilizó para destruir los ideales de otros pueblos (las naciones que componen Rusia son el más elocuente ejemplo: bielorrusos, ucranianos, los armenios, los bálticos, etc.); el ideal cristiano lo sometió a su ideal político, y así desarraigó toda idea o doctrina social hasta hoy en día, infestando la Humanidad con el morbo de su incurable fanatismo de la destrucción.

Frente a este avance de la ancestral barbarie, tomando cada siglo nuevo camaleónico semblante, frente al panslavismo, por esencia antinacional y antirruso, se encontró el dacoromanismo, destino nacional-euménico del "desdichado pueblo de los Carpátos".

Pedro el Grande no tenía siquiera como frontera el Dniester, y la Moldavia rumana sufría la pérdida no solamente de sus territorios entre Bug y Dniester, sino, como el tiempo, de su cuerpo mismo, hasta Pruth: la Basarabia y también la Bucovina del norte, cuna de Esteban el Grande.

A este avance panslavista de la "Santa Rusia" que tenía como objetivo al Bósforo, la Adriática y los Alpes, consiguió una momentánea oposición la política de Dimitrie Cantemir, el primer rumano, que obtuvo en 1711 un tratado con el mismo zar, del que resulta que "la Moldavia obtendría sus antiguas fronteras hasta Dniester y no pagaría ningún tributo".

Después, el zarismo se aprovechó de todos los momentos favorables para invadir la Basarabia, a pesar del tratado de 1736 de Belgrado, que precisaba que Rusia no tendría ningún derecho de ocupar el territorio entre Dniester y Pruth.

En 1774 el tratado de Koutchouk Kainardj decía en el

Nu ne putem permitea lucrul unui bizantinism teoretic atata timp cat in lumea intruaga curge sange inocent. Experienta noastra trãitã trebuie sã fie prezentã și grãitoare în balanța istorică, deoarece noi știm că scopul nu poate scuza mijloacele, că mijloacele întrebunțate poartă inextrabil în sânul lor propria prãbușire.

Vocile noastre trebuiesc auzite pentru a fi auzite, deoarece finalitatea luptei actuale e aceeași pentru toată lumea, și a lupta nu însemnã decât a pune mâinile pe arme. Epoca ce trăim e a rãșbolului prin neagresivitate, RASBOLUL PRIN FORȚA SPIRITULUI. Cel puțin pentru moment. Diavolul e persistent și înșinuant. Pe de o parte uriașă că religia e "opul popoarelor", pe de alta căutã să ametească poporul cu abstracția birocratică a intelectualizării problemelor umane. Or, această intelectualizare a maselor și-a problemelor lor nu-decât un paliativ pentru a ascunde insuficiența doctrinei materialiste.

"Omnia moderna e o finã compusã din celuloză și din grafice statistice referențe la productivități procentuale" — iată marile victorie atinse de materialismul comunist!

Din nefericire, această mentalitate materialistă se întinde pe pectinginea și în mentalitatea internațională. În Universități, în cercurile intelectuale, în sălile de conferințe și până în reuniunile celor "Marx", simptomatice dezbateri se desvãlã în termeni de rentabilitate, statistică, investiții și organizări de rente cât mai mari "per capita". Totul — viață, aspirații, viitor — e privit și apreciat prin prisma materialistă.

Devitalizarea gândirii occidentale, ca o ceașcă cenugie se întinde pe deasupra noastră, micșorând și distrugând sentimente și valori... Omul e încă un concept de existență, dar pentru cine, pentru ce?...

Amintind trecutul speciei, lăzând în considerație realizările stător civilizații, vom înțelege mai bine valoarea omului și-a aventurii pe care o trăim. Extraordinară aventură a animalului om — ce și-a creiat și și creiată continuu propriul destin, destin ce-l ridica fără încetare spre dumnezeire; efortul individual ce poartă sine sãmintã artei și-a credinței, nestãmũtã tenacitate a omului ce a dat

un sens și-o conștiință acestei mâini de pãmãnt ce se așază inertã prin univers...

OMUL, numai omul, a transformat sudoarea în roade, gângãveala în cântec, pietrele în Acropole...

Pentru aceasta e de datoria noastră să preservãm condițiile esențiale de viață autentică în formele sale tipice de cultură și expresie, să menținem diferențierea individuală în cadrul unui evoluționism susținut iar nu impus, garanție a marelui aventuri a libertății.

Aceasta e datoria noastră: să injectãm sãnge nou în gândirea adormită, amorțită, a teoreticienilor occidentali, să smulgem din propriile noastre marunțale curajul de a sgãlțai și-a deștepã omul occidental din moleșala ce l-a cãtãropit, să terminãm cu gemetele și nesfãrșitele noastre rumeșãri vegetative, să reamintim țãrãncețãrea acestei societăți în neliniște și neașgurantã că OMUL nu-l numai realitate carnalã, ci-l deasemenea DUH, cu rădãcinile înfipte adãnc în pãmãntul în care s'a nãscut. Sã reamintim lumii, că nu am uitat trecutul, pãmãntul patriei, suferința neamului. Sã-l sgãrlim în fața amintirilor nesterse, urielete reținute de atãta timp; sã o facem sã împãrtã și noi cãmãrurile noastre ca sã a cunoștiință de monștrii ce-o așteaptã la cãderea nopții...

Ajutãnd această lume, ajutãm lumea propriei noastre existențe.

Coboarã noaptea peste pãmãnt și suflie...

— "A fost odãt cã-n povești..."

Departã la poalele Carpaților, în cãsuța întunecată și totul aproape stins, bãtrãna mamã se roagã pentru fiul pierdut:

— "A fost cã niciodatã..."

În țãcerea friguroasă a nopții, pe strãzile pustii, se aud numai pașii plini de presãgi mortale ai poliției politice și ai miliției de represãlii...

În fabrici, lucrãtori cu ochi stinși își câștigã dreptul de-a supraviețui încă o zi...

Și în sacuzãtoarea întinerențului, pumni crispați și ochi privind neantul de dincolo ca o ultimã speranță...

Omul se simte murind!

POEME

de Nicolae NOVAC

ORA MARELUI DOLIU

Bot clopotele —
toate clopotele bat.

Lumea pe stradã
se'ntrãbeabã:

"de ce bat clopotele,
de ce toate clopotele bat?!"

—Cum, zice unul, voi nu știți ce-l?

—Nu!, rãspund ei.

—Lincoln a fost împușcat.

—Mă, tu îți bați joc de noi, sau
[ești beat?]

Bat clopotele mereu;
toate clopotele bat.

America se'mbracã în negru
și plãnge...

Cerul, e numai sãnge,
și clopotele, mereu bat.

Pe fețele aibilor
negrilor
și indienilor
curg lacrimi
de jale
și dolii.

Bate,
în inimã de celate,
în inimã mea,
în inimã ta,
clopotul Invierții!...

Îl auzi frate
cum bate,
pentru tine,
pentru mine,
pentru toți cei fãrã de Țarã
ce-și duc zilele amare
peste hotãre?...

Christos a înviat,
cu moartea pre moarte cãlcãnd,
iãr nouã dãruind
speranța cã,
mai tãrãziu, ori mai curãnd,
înviã-tã și România,
precum învie
în fiecare primãvarã pãpãdia.

Frãte de sãnge și credință,
uitã orice umilință,
uitã lacrimile,
uitã suferințele,

Îndoindu-ți credințele
cã, precum El,
scuturã-tã din morți,
și noi, așzãderea,
ne vom scula
odãt cu Țara
din inimã mea
din inimã ta,
din inima noastră,
spre a sta veșnicã mãrturie,
pentru o altã Mare Romãnie.

Bat clopotele în Cetate,
Christos a înviat, frãte!



artículo 16: "El Imperio ruso restituye al Imperio Otomano toda la Basarabia con las ciudades de Akerman, Kilia y Izmail con sus villas y fortalezas y todo lo que esta provincia contiene".

El Imperio Otomano hablaba en el nombre de los países romanos que se hallaban bajo su soberanía.

Pero esta paz no fue más que un armisticio. Después de la guerra ruso-turca de 1806-1812, por el tratado de Bucarest, el Imperio Otomano cometió el atentado contra el pueblo rumano, arbitrariamente sometido por la fuerza, cediendo a Rusia la tierra rumana, una tierra que no le pertenecía y que se encontraba solamente bajo su ocupación, como estaban en aquel tiempo los países del sudeste de Europa dominados por el Islam.

Como consecuencia de la guerra de Crimea en 1854 se restituyó a la Moldavia rumana casi la mitad de esta tierra, los tres departamentos del sur de Basarabia: Cahul, Bolgrad e Izmail.

Pero después de la derrota de los turcos en 1877, los ejércitos del zar en el territorio rumano impusieron la ocupación de estos tres departamentos. Esta fue la gratitud de los rusos para con Rumania, que venían como "salvadores" de los cristianos, gratitud para con los mejores héroes romanos que en Plevna y Grivitsa en el momento caía de la derrota rusa, y que salvaban la victoria cristiana luchando al lado de un pueblo que se decía "campeón de la Cristiandad" contra el Islam. La historia dice que fueron ellos, los romanos, que luchando por su independencia habían ganado la victoria rusa, esta victoria que les traería la pérdida de su tierra y el martirio de una provincia, símbolo de su mismo destino histórico daco-románico, por el sufrimiento que venía por parte de un pueblo cristiano dando la bienvenida al ecumenismo nacional. Desde Pruth hasta Kuban y más allá del Volga está esparcida la nación rumana, víctima del secular panslavismo; de generación en generación llevará en su corazón cristiano la esperanza de su libertad nacional, pensando siempre que sus verdugos son cristianos, y viviendo en su propia aspiración nacional, lo que debe ser el verdadero ecumenismo de la cristiandad.

La guerra mundial estalla. Los romanos luchan al lado de los aliados, y en noviembre de 1917, en plena revolución rusa, "Statut Tari" (el Consejo de la Nación en Basarabia, elegido por el 72,2 por 100 de la población de Basarabia, ratifica el acto de unión de Basarabia con Rumania).

Pero en 27 de junio de 1940 Rusia soviética dirige a Rumania un ultimátum, después del cual las tropas rusas ocupan por la fuerza Basarabia y Bucovina del Norte. El ejército rumano es puesto en humillante retirada por la tracción de un malvado Carlos II que reinaba a la sazón sobre las tumbas de millares de romanos por él asesinados, los legionarios de San Miguel Arcángel, que se habían manifestado como representantes de la voluntad nacional en lo que se refiere a la integridad e inalienabilidad del territorio rumano. (Ver "La Marcha en Basarabia", del libro "Pentru Legionari", de Corneliu Codreanu).

Era esta representación, movimiento de resurrección nacional y enderezamiento moral de la vida política, estaba prohibida por las bayonetas del rey cómplice al plano del enemigo, interior y exterior, para la desmembración de este Estado rumano que quería estar a la altura de su misión histórica de guardia cristiana a la puerta de las invasiones hacia Europa.

Esta voluntad del pueblo rumano se hacía oír desde el sepulcro por la nación entera y por su ejército sometido a la más vergonzosa degradación.

Basarabia y Bucovina fueron así invadidas en 1940.

Después fueron libertadas como consecuencia de la guerra rumana contra el bolchevismo. Y una vez más invadidas por los rusos bajo el signo del indigno armisticio del 28 de agosto de 1944; indigno porque fue la expresión de la traición, que dejó al ejército rumano en el mismo estado de abandono en un frente sin órdenes, para que luchara y fuera cercado por el enemigo que trataba en el palacio real aquel armisticio clandestino; así llegó el ejército rumano a poblar los campos de concentración siberianos. Tras esta traición se eronda todo aquel mundo políptico inhumano que intercedía años antes la marcha en Basarabia de la Legión de San Miguel para el despertar de la conciencia nacional de lucha contra el Anticristo del siglo XX, el bolchevismo, este mundo políptico venal del que se había rodeado también el mariscal Antonescu en su ciega lucha contra la Legión del Arcángel que fue traicionada también por sus colaboradores de la política internacional con los cuales pactaban "clandestinamente" bajo Antonescu las condiciones de la rendición del país (el caso del príncipe Stirbe en El Cairo).

Un rey hoy en día se esconde tras aquel infame armisticio, como un fantoma, entre la firma que dejó tras él en un acta de abdicación (después de haber sido condecorado por Stalin), y un simulacro de Comité Nacional en el

exilio, que le reconoce, puesto que está formado por los mismos signatarios del 23 de agosto de 1944.

¿Qué valor pueden presentar las cláusulas de este armisticio cuando la voluntad del pueblo rumano, aquella su representación auténtica, la misma juventud nacionalista y cristiana del país, no ha salido todavía de las prisiones desde los tiempos del rey Carlos II?

Ella llenó los campos de concentración nazistas de Hitler (Buchenwald, Dachau y Sachsenhausen) y también de Antonescu (de donde no salían más que alistados en aquellas sinfónicas unidades de "rehabilitación" para morir en las primeras líneas del frente: el Batallón de Sarata, etc. Era esto el más hipócrita asesinato; y ahora, la voz de aquella juventud es la voz de las cárceles comunistas, de los horribles "centros de reeducación" (de Pitesti, etc.); y es la voz del exilio y de la deportación.

Esta voz hace un siglo, decíamos, resonaba en el mismo exilio, bajo la misma ocupación rusa, en la palabra del gran Nicolás Balcescu, el apóstol de la Rumania moderna: "Aunque este país se transforme en una tumba, pero que se quede país rumano..."

No es más que la historia exacta de los hechos. Veamos ahora qué ocurrió durante la ocupación rusa en Basarabia y la Bucovina del Norte.

Después de la primera ocupación la acción intensa rusa de desnacionalización, históricamente es bien conocida. Una balada popular deshonra desde entonces el Pruth con el nombre de "río maldito" durante más de un siglo con el advenimiento del zar Nicolás cuando Basarabia sufría la más dura acción de integración al Imperio ruso y los funcionarios romanos fueron reemplazados por los rusos y la lengua rumana por la rusa en la administración.

Bajo la ocupación bolchevique la situación de estas acacias provincias romanas históricamente también es conocida.

El misticismo soviético, nueva encarnación del misticismo panslavista, impone un nuevo orden de cosas debido a la resistencia general contra el comunismo y a la situación geopolítica de los romanos, pueblo latino, irreductible obstáculo delante de la tarea panslavista.

Sólo una solución, pues: el desarraigo de las poblaciones; la deportación.

Así desde los primeros días de la ocupación de Basarabia y la Bucovina del Norte en 1940 comienza la destrucción de aldeas romanas por la evacuación forzada y deportaciones en masa; y he aquí nombres de poblaciones que se quedan desiertas: Bolan, Vadul Nistruului, Mahala, Noua Salita, Orasani, Tereblecea, Tristiana, Larga, Floresti, Sipotul Sucevei, Crasna, Tamancu, Patrauti Iordanesti, Marginea, Saliste, Straja, etc.

Y esta devastación fue sangrienta. Desde las murallas de las fortalezas del Dniestro hasta los Cárpatos hubo una cadena de batallas.

Desde 23 de agosto de 1944 el camino del calvario es más difícil aún. Páginas de verdadera epopeya nacional escriben con su sangre estos campesinos romanos.

Hubo una línea de fuego, hasta la última bala de la resistencia campesina organizada bajo su propia responsabilidad, los romanos resistieron con la consigna general de no caer vivos en manos de los bárbaros rojos. Se sabe la historia de los diez mil aldeanos de Bosanci (Suceava) que fueron atacados con una crueldad inaudita y que se sacrificaron todos.

El envío sistemático y continuo de los romanos de las dos provincias en Siberia sigue el ritmo de la rusificación universalmente conocida.

"Es la política de rusificación a todo precio — dice M. Inorodeta en "Porque el Babilonio ruso se ha descompuesto" — que obliga a cada nacionalidad a su bienestar, a su esfuerzo cultural; a su valor ideal, que por la razón de Estado se esfuerza de alcanzar su finalidad por el látigo y la cárcel. Pero estos medios no bastan y no queda, pues, otro expediente que el degüello y la destrucción de las poblaciones enteras para llegar a este fin."

Y esta destrucción contra la población rumana fue más intensa. "El odio de los bolcheviques contra Rumania — dice Alekxinski en "Del zarismo al comunismo" — se explica sobre todo por este hecho de que consideran a Rumania... como un obstáculo a su expansión territorial..."

El periódico oficial de la República Moldava "Moldova Socialista" del 9 de enero de 1968, prueba esta acción de aniquilamiento del pueblo rumano por las nuevas deportaciones en Pavlodar Kazakstan y Siberia, cuyos detalles ciertos están a la disposición de todos, siendo dados públicamente por el Gobierno soviético mismo. Se trata de indignos preparativos para la victoria de un eventual plebiscito. Se trata de la dislocación de los "Kolhozianos", trabajadores y funcionarios, es decir, de la deportación en masa de la población.

Esta acción la denunciaremos al mundo entero, pues la conciencia de este mundo se declare en el nombre del pue-

blo rumano, hoy encadenado por el bolchevismo; que esta conciencia se declare en el nombre de los derechos indiscutibles históricos y étnicamente de Rumania sobre Basarabia y la Bucovina del Norte como provincias romanas, derechos que no pueden ser sometidos a ninguna decisión plebiscitaria futura.

Los Soviets no tienen ninguna moral de pretender que el porvenir de estas dos provincias romanas, que sufren hoy el martirio de las deportaciones, sea decidido por las poblaciones inmigrantes en lugar de la población autóctona moldava, que ya se había pronunciado en 1917 por el Consejo del País elegido en Basarabia por el 72,2 por 100 de la población. El Consejo del País ha ratificado la unión de Basarabia y Bucovina con Rumania y recordamos aquí con exactitud el censo de la población de estas dos provincias incorporadas a la patria rumana en 1917:

Basarabia: de 3.110.654 habitantes: romanos, 60,4 por 100; alemanes, 0,1 por 100; rutenios, 4,2 por 100; ucranianos, 0,3 por 100; rusos, 12,3 por 100; búlgaros, 5 por 100; polacos 0,37 por 100; gagaúzi, 0,4 por 100; armenios 0,2 por 100; judíos, 5,4 por 100; otras poblaciones, 2,6 por 100.

Bucovina: de 910.997 habitantes: romanos, 64,4 por 100; serbios, 0,5 por 100; alemanes, 0,1 por 100; húngaros, 0,4 por 100; rutenios, 14,1 por 100; ucranianos, 9,4 por 100; rusos, 0,9 por 100; polacos, 1,7 por 100; húngaros, 2,1 por 100; judíos, 5,4 por 100; otras poblaciones, 1 por 100.

Afirmamos aquí la tesis declarada legítima por la Historia los derechos romanos sobre el territorio entre Dniestro y Bug de la Transnistria, derecho de autodeterminación plebiscitaria de este territorio y la libertad del medio millón de romanos de más allá del Dniestro como población autóctona.

He aquí la opinión del sabio francés Em. de Martonne consecuencia de toda su documentación científica, expresada en la conferencia hecha a la Sociedad de Geografía de Lille en 1920 ("La Roumanie", pág. 16):

"Sobre qué base moral los soviéticos pueden pretender que el futuro de Basarabia sea decidido por las poblaciones inmigrantes y no por la población autóctona moldava, cuya palabra se hizo oír tan a menudo?"

Si se puede hablar de un plebiscito en relación con el elemento moldavo de la antigua Rusia, esto no puede referirse más que al millón de Moldavos de más allá del Dniestro."

Pero antes de aceptar semejante plebiscito los rusos han hecho desaparecer después de la ocupación en un solo año 300.000 romanos de Basarabia y hace mucho tiempo había sido organizada la deportación completa.

Estas deportaciones hoy son anunciadas oficialmente por la prensa soviética.

Y la rutina de estas deportaciones, tú, Siberia, las conoces muy bien...

Entre tus murallas de hielo tantos corazones tiemblan en las garras de la muerte.

Pasan en convoyes rayados y en estridente sonar de cadenas los exiliados, entre las bayonetas bolcheviques arotadas por el viento y los látigos.

Ellos pasan en convoy sin fin hacia la impenetrable selva. Al trabajo.

Y sobre sus hombros helados pesa la tumba.

"Pohod na Sibir"... es la sinfonía de tu dolor, prisionero siberiano.

Tu camino de condenado sin culpa en este infierno moscovita, es un camino de luto, de cementerio...

Camino sin lágrimas de madre, y sin lectura de sacerdote, sin cruz y sin son de campana.

El único sonido no es el de la Iglesia, sino el de la pala con que el guardián te ha hendido la cabeza porque tú no has podido andar más. Así camin, en cada momento, asesinados, los que han sido llevados al exilio. Sin vestidos y extenuados, su único tesoro es la lata huermburada prendida a su cinturón, en el fondo de la cual han quedado algunos granos de avena helados y aún no comidos.

Pobre condenado de este cementerio de los pueblos, Siberia! Tú no vives más que en la esperanza de tu retorno a la tierra de tu país. Tú, rumano, que camin bajo la mano de tus asesinos. Puesto que tú has nacido delante del paso de ellos. Con tu alma, con tu historia, con tu destino de pueblo sacrificado que has vivido "bajo la sombra de la historia", bajo el diluvio de la barbarie cuyas olas te davis no se han retirado para que tu perpetuo sacrificio, como un milagro, enigma de la historia. Tú eres el mundo romano de la ley delante de los bárbaros llevados por los vientos hacia ti. Tú eres el mundo cristiano del Espíritu delante de los ejércitos del anticristo. El primero en el avance del continente de la civilización cristiana con tu Basarabia y Bucovina, símbolos del trágico destino de un pueblo de martirial aspiración, símbolos para toda una Humanidad su camino vivo hacia Dios, el Único Dios, Cristo, el Dios del sacrificio y del dolor.

Para ti, rumano destruido y esparcido por toda la estepa desde Pruth y hasta los desiertos del hielo siberiano, tantas oraciones hacia el Ángel de Dios de tus hermanos todavía en libertad. Ellos piden al mundo libre tu retorno a la libertad. Hoy en día, cuando los pueblos de África han llegado a ser tratados según la ley de esta libertad, tú, centinela histórica de la civilización: tú estás abandonado y sometido a la ley del esclavaje. Hoy, cuando de una evocación bíblica se forman los derechos étnicos de un nuevo Estado como "Israel" y allí se levanta gente de toda parte del mundo para llenar un vacío territorial, tú eres desalojado de la tierra de tus antepasados que fue de generación en generación tu continua cuna.

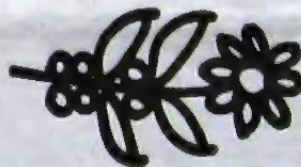
Pero nosotros, portadores de tu sufrimiento, conscientes del sentido de tu sacrificio, de tu ecumenismo nacional, cuyas bases arrancan de la necesidad lógica del dogma de la unión cristiana, recordamos al mundo la trascendencia en el plano político de este ecumenismo, tu aspiración: "Realización de la santa alianza de los pueblos". Es el sentido del daco-romanismo, conciencia en la que se forjó el destino nacional ecuménico del pueblo rumano. Recordamos al mundo las palabras de este apóstol del rumanism de siempre, Nicolás Balcescu, palabras en las cuales los romanos creen:

"La sangre correrá siempre hasta que el mapa de Europa sea transformado. Los estados fundados en la idea de ocupación, en la violación de los derechos de las naciones, serán aniquilados, los países se reintegrarán a su libertad y la santa alianza de los pueblos será realizada..." (1850).

Un siglo más tarde dirá Corneliu Codreanu en el camino de su martirio por San Miguel Arcángel, el príncipe de la unión, protector de la fe de los cristianos:

"Frente a frente están dos mundos solamente. Bajo su presión, en la hora de la batalla, todas las combinaciones diplomáticas se derribarán como unos castillos de cartón. Estos dos mundos son: los estados de las revoluciones nacionales que luchan para la defensa de la cruz y de una civilización milenaria y el bolchevismo con sus anexos, que lucha para el aniquilamiento de las naciones y el derrumbamiento de la civilización cristiana.

Estos últimos, el bolchevismo y sus anexos, serán destruidos por los ejércitos de la Cruz y del orden natural del mundo" (Circulares, p. 102).



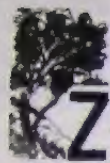
DAVAI CEAS...

contestă de nimeni, de altfel pe bună dreptate. Dar planul cincinal 1970-1980 prezentat de Andrei Kossiguin citit cu atenție va da specialistilor impresia unui impas în care se găsește Rusia sovietică.

Necontestă că intervenția Rusiei sovietice în Angola, fixarea a dată în istoria ei. Prețul acestui victorie îl va fi taxa reacției energiei morale și economice a poporului american. De intensitatea acestui reacție a mândriei americane adăncărită, nu poate fi nici o îndoielă. Există o legătură între americanii care se privește simțul de răspundere a clasei politice americane, dacă va putea fi la înălțimea morală a reacției poporului american.

Este de sperat că scena simbolică cu "Dava! ceas", rostit în formă delicată și pedagogică, va fi înlesnit personalului politic să-și dea seama unde duce politica de concesiuni făcute Rusiei de la Iunie 1941 și până la Conferința de la Helsinki. Era pentru Români mai puțin grav că cedau la "Dava! ceas" al soldaților ruși, care însoțeau porunca de pistolul mitralieră, decât concluzia lui Brejnev rostită așa de suav după ce Sonnenfeld s-a executat: "Sonnenfeld este foarte gentil. Sunt sigur că Gromiko se va găsi adesea la el. Îată cum se leagă bine și solide prieteni!"

Rămân de văzut dacă Americanii vor fi de acord cu o "Dava! ceas" și solida prietenie cu Rusia sovietică pe ară "Dava! ceas", directă fără prea puțin amabilitate amentintare cu pistolul.



IVA de 8 Ianuarie 1977 va rămâne înscrisă în analele istorice ale luptei anti-comuniste oricât vor încerca comuniștii din lumea întreagă să minimizeze importanța evenimentului.

Pentru prima oară în URSS, protestele pacifice ale câtorva oameni de curaj săltați de regimul ce le usucă sufletul și flința, au luat aspect de act de violență. De violență semnificativă deoarece, până în această clipă, autorii n'au fost descoperiți. De violență organizată deoarece totul a decurs după normele adevăratei lupte clandestine.

Bomba care a făcut explozie într-o stație de Metro, la Moscova, devine un simbol care merită atenția lumii. Nu mai e vorba de simplu protest scris sau vorbit la Radio, ci de un act de luptă, de decizie fermă și voluntară contra unui regim odios, recunoscut ca violent și fără milă față de orice opoziție.

Această bombă e gestul de început al unei revolte ce moacăste de secole din sânul popoarelor dominate de Kremlin. Societatea sovietică se găsește pentru prima oară în fața unui eveniment ce-o depășește și-o derutează.

Sau sîmînat lăptosuna în Apua, cu o încapătănare de câștig, că dincolo de Cortina de Pier domnește linștea deplină a marelui armonii socialiste. Omul sovietic, produs al marelui gândiri marxisto-leniniste, nu poate avea decât admirabilă și loialitate pentru regimul cel duce spre progres și fericire...

Libertate, democrație de alimentare, îmbrăcăminte și alte lucruri cunoscute și lipsa totală de libertăți, nici nu sunt luate în seamă. Nimicuri burgheze care nu interesează pe cei ce cu mîndrie — și cu — sîdese socialismul practic. Gînduri anti-revoluționare nu pot scormi decît mințile câtorva scriitori nepublicați și înecați de "agenții occidentali".

Orice comunist convins sau cetățean "progresist" din lumea apăsătoare își bagă sub nas argumentul peremptoriu al imposibilității unei răstăviri, unei desperări sau unei nemulțumiri în imperiul roșu. Acolo nu pot domni decît liniștea, pacea și buna înțelegere. Una însă teau se prefacă că omul cu liniștea sovietică însemnă cîștigul la scară națională, că pacea simbolizează gloriile și mîndriile fără număr, iar buna înțelegere ilustrază sloganul scrierilor pe stelele sufletelor urgiașe ale noraodelor asuprite!

În plus, argument decisiv, împina cu subtilitate în preșul gîin mentalității occidentale: acolo, sub regimul sovietic, NIMICURI nu gîndeste să se revolte, să se ridice împotriva Statului sau să apeleze la metodele teroriste care — se știe — caracterizează viața politică a lumii libere. Povestii tot ce se spune despre lupta nevăzută a lănerbului, a organizațiilor clandestine și tot procesul de acțiuni prin care aceștia se manifestă peste tot locul...

Strigoi ai unor vișuri lăoate și neatoate toți fuștii platurilor și stepler răsăritene. Netrebniți toți cei de demigrează fericirea omului sovietic!

Acolo, în imperiul slav al sclaviei n'au fost, nu sunt și nu vor fi niciodată nemulțumiri și răscoale! CINE SA LE FACA, când toată lumea are ce-i trebuie (!), când regimul luptă pentru binele proletarietului (!!), când libertatea și egalitatea domnesc în societate (!!!!). Asemenea nemulțumiri și răscoale nu pot răsări decît în mintea bolnavă a democrațiilor apusene, precum numai în mijlocul lor pot apărea cazuri de cruntă răsunare populară. Regula fatalității istorice vorbește dela sine!

Și iată că la Moscova, în linia imperiului sovietic, o mână de oameni decisi, își fac datoria de a anunța pe megafoni din Kremlin că mulțimii îndocrinate cu dialectică marxistă și leninism realist, trăit în teroare și tăcere timp de 60 de ani, A AJUNS LA SATURATIE!

Pentru prima oară în regimul alba la putere și sustinut cu bombe, o bombă li anunță începutul sfârșitului. Mulți vor spune că-i exagerată o asemenea remarcă în clipa când forța militară a Rusiei Sovietice s'atins apogeu, iar influența sa politică își poate impune voința peste tot globul. Ce greșite să abia în balanța destulului un act de protest pierdut în mijlocul atâtor acte de terorism ce asudele li-nștea lumii.

Și totuși, nu e același lucru!

Bomba dela Moscova, e un strigăt de desperare și-un protest! O izbucnire din adăncurile sufletului rusesc ce nu mai poate suporta apăsarea unui regim răbătător! Un semn al vremurilor noi ce mîșcă în rîndurile maselor populare înșelate amarnic în speranțele lor și asuprite fără milă de "Teror" marșetii din Kremlin.

Acte de nemulțumire și protest apar cu regularitate de mai mulți ani în viața sovietică. SA ne aducem aminte de atentatul încercat contra lui Leonid Brejnev în 1969 și u șazarp ajde; ajdupe u jarnn jnauz ei esad areo ad viața unui "mare om politic". Deasemenea, cine-și mai amintește de revolta echipajului de pe contratorpilorul "STOROJEVOI", la 6 Mai 1976, în marea Baltică?

Și aceste acte erau SEMNE ale unei modificări de mentalitate și atitudine în mijlocul acestor "mass media" rușești aduse prin teroare la un numitor comun. Toate demonstau o luare de conștiință, dar nu depășeau gestul protestatar. De aceea n'au avut urmări importante. Pe când bomba din Metroul moscovit constituie faza activă a unei lupte decisive.

Răspunderea luată de cei ce-au "aprinș sfîșit" constituie o dată în lupta de desrobire a poporului rus. Neliniștea provocată în mediile guvernamentale și măsurile uriașe luate de autoritățile polițieneste pentru a descoperi pe autori, mărturisesc mai mult ca orice comentariu importanța istorică a gestului. Opoziția verbală, sau tradusă cel mult în neglijabile manifestații prin "Piața Roșie", capătă astăzi culoarea eroică a atitudinii fără echivocuri ce-și asumă răspunderea.

Mitul, răspânditor de groază, al forțelor de reprimare și al a-tot-purtătoriei Kremlinului, a primit prima lovitură ce-l va zdrobina temela. De acum altele vor urma, puse în mișcare de acest început promițător. Și-necet, încet, umbra răsunătoare a robilor se va întinde, activă și neînfricată, peste marea împărăție sovietică.

Prima lovitură a fost mai grea, dar și-a atins telul. Altele vor agudi moloșul roșu, aduse în valuri de mânia popoarelor subjugate. Și dacă o mare putere militară își poate impune supremația altor puteri prin război sau teama de război, NIMIC NU MAI POATE FACE atunci când autoritatea li este minată dinlăuntrul de termia umană. Ajunsă la conștiința răspunderii sale naționale, Când omul asumă lupta contra tiraniei li merge până la sacrificiul total pentru libertate și justiție, atunci se definește în istorie ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI oricărui imperiu oricât de puternic ar fi el.

Decareea, ziua de 8 Ianuarie 1977 rămâne o dată memorabilă în lupta poporului rus contra regimului comunist.

GEORGE BICNIȚIU

Albastru

de Ion A. BUCUR

Prea trist sufletul meu, nu fi.

Mantaua înșelată să-ți anini

Pe umeri albi, și treci pe culmi,

Cununa de zăpadă și de spini.

Nu-ți tremure lacrima'n ochi.

Acelas frează chinul și pur,

Teafundă'n vîi, te-nalță'n nori,

Culturnurat de sete și aur.

Pornească viorile cînt.

Și totuși albastru de unde să te'nchini,

Ne vom găsi mîntuirea'n

Roșii picuri, din rîni de heruvimi.

Poate ea fi prea mult, sufletul meu,

Și noul trileft n'api vrea să-ți mai adun;

Dar tu să gîti cî'n talna, mă logodește

Cu luna, cu moartea mă cunun.

(Din volumul «Poemii», Ed. Dacia.)

le, 18 ani, împușcat în stomac; Perneș Gavril, 33 ani, împușcat și apoi ars; Blaj Vasile, 23 ani, împușcat în cap; Sereada Maria, 61 ani, străpunsă cu baioneta; Blaj Nastasia, 41 ani, împușcată și apoi arsă; Bărjoc Maria, 61 de ani, împușcată în cap; Bărjoc Ana, 38 ani, străpunsă cu baioneta; copilul ei, Bărjoc Gherasim, de 7 ani (!!!); Drăgan Ludovica de 58 de ani, arsă; Bărjoc Nastasia, 46 ani, arsă; Sălăjan Ana, de 31 de ani, deși înșărcinată, a fost străpunsă cu baioneta, și copilii ei, Ion de doi ani, și Tudor de 9 ani, primul ucis cu grenadă, secundul împușcat; Brumar Mariu de 58 de ani, împușcat; Brumar Samoilă, de 78 ani, împușcat; Bărcan Gavril, 31 ani, străpuns cu baioneta; soția lui Floarea, de 28 ani, străpunsă cu baioneta; înșărcinată, Carabă Dănilă; Nărgăro Vasile; Bărburo Vasile; Crișan Năstase; Cure Vasile; Cure Ana; Mălieș Ana; Săbo Ana; Lazăr Ana; Lazăr Angela; Ghișoșan Ana; Ionuș Gavril; Blaj Dănilă; Andreș Ana; Selean Gavril; Blăndăș Dumitru; Săbo Nastasia; Săbo Iuliu; Săntămărean Ion; Săbo Vasile; Dărian Nina; Jurcan Ion; Bărjoc Ion; Burman George; Hus Vasile; Negrean Ana; Dărian Alexandru; Dărian Ana; Jurciu Ion; Drăgan Ana; Hus Floarea; Indrieș Gavril; Dănilă Ana, Costea Traian, preot; Roșitan Nastasia; Culbus Niculae; Vălcu Gavril; Pușcas Vasile; Cosma Lazăr; Goe Aurelia, înșărcinată; Opris Gavril; Culbus Niculae. După cum se vede, bătrîni, bătrîne, femei, femei înșărcinate, copii de 2 ani și dirigitorii războiului, înșărcinate și preoți. Preotul Costea a fost împușcat în cap, apoi lăsat în prizonier în casă, a ars cu casă cu tot. Înșărcinată Ion Costea și soția lui, scăpați din prădă și tot împușcați după o săptămână între comunele Bodia și Agria, de jandarmi, sub motiv că au încercat să fugă de sub escortă.

Nici circumstanța atenuată a unei nebulii momentane nu — și poate alia loc: învătătorii și soția lui, scăpați momentan, sunt împușcați după o săptămână sub ridicul moarte al fugii de sub escortă. Tot în județul Sălaj, în comuna Ip, în noaptea de 13 spre 14 Septembrie, soldații dirijați de "Nemzetör", atacă și ucid 155 de Români, bătrîni, femei și copii, și li jefulesc casele. Cadavrele au fost îngropate într-o groapă comună, fără preot.

Avem date precise, cu nume de femei, bărbați și copii, uciși în toate județele din Transilvania și nu numai din Sălaj. Dar pe lângă uciși, au fost și areștați și internări în lagăre. Numărul celor areștați se ridică la data de 30 Octombrie 1941 la 13.339 persoane. Închisorile Tribunalelelor din Satu Mare, Carei, Târgu Mureș, Zălau, Gherla, Sigheș, Bata Mare, Sf. Gheorghe, Cluj, Oradea, etc., erau pline de dăcoromani. În teritoriul Ungariei s'au înființat lagăre pentru ei la Seghedin, Debrețin, Budapesta, Békés, Páskládány, etc. Regimul de închisori și lagăre a fost barbar. Batjocurile și bățiile erau curente. Hrană? În bățile de joc li se dădea alimente stricate, închisorile și lagărele mai erau și centre de sațat. Mulțora li se dădea drumul cu condiția că renunță "de bună voie" la cetățenia maghiară și pleacă în România. Dar se făceau și expulzări. Numărul celor expulzați, la data de 30 Octombrie 1941, era de 12.998. Unii erau expulzați fără să se indice nici un motiv. Se eteasă carul de expulzare a numeroși Români, prin ordinul Nr. 386 din 4 Octombrie 1940, al Comandamentului militar al orașului Cluj. Alții au fost expulzați pe motivul că "nu prezintă încredere". Se eteasă alții cazul ordinului de expulzare Nr. 449 din 4 Octombrie 1940, al comandamentului militar din plasa Balonta, trimis preotului Alexandru Hurban din Mădăras, județul Bihor. Alții au fost expulzați pentru că "aveau sentimente românești".

Toate acestea se făceau în baza unor planuri dinainte stabilite. Se urmărea dispariția Dăcoromanilor de pe acest teritoriu, așa cum preconizase starul Petli Hirlap. Din aceste planuri se deduce distrugerea conducătorilor firești ai Dăcoromanilor, distrugerea Bisericii, a școlii, a episcopilor, a învățătorilor, a preoților, adică acest blestemat element dăcoroman să rămână fără conducători. Astfel au fost expulzați: Episcopul Nicolae Popovici al Oradei și Dr. Iosif Popp, abate rom. catolic de Sănoș, județul Bihor. Au fost opriri de a se întoarce la reședință, refuzându-li-se cetățenia maghiară, Episcopul ortodox Vasile Stan al Maramureșului și Episcopul greco-catolic Dr. Valeriu Traian Frențiu al Oradei. Episcopul Nicolae Colan al Clujului a fost chemat în fața comisiei de reevaluare și după ce a fost măsurat, a trebuit să depună jurământul care se cere recrutorilor... Au fost expulzați: 12 preoți ortodoci din Eparhia Oradei; 7 preoți din eparhia greco-catolică a Clujului; 3 din cea ortodoxă a Clujului; 6 din cea greco-catolică a Oradei; 2 din cea greco-catolică de la Bala Mare.

Au fost forțați să se refugieze după ce au fost areștați

și maltratați. Toți preoții ortodoci din regiunea sîcutesă, aproape toți preoții (circa 65) din Eparhia ortodoxă a Maramureșului, 50 preoți uniți din regiunea sîcutesă; 42 preoți ortodoci din Eparhia Oradei; 30 preoți ortodoci din Eparhia Cluj; 28 preoți din Eparhia unită Cluj; 23 preoți din Eparhia unită Oradea; 17 preoți din Eparhia unită Bala Mare; iar 35 preoți din Eparhia ortodoxă Cluj s'au refugiat înainte de venirea trupelor maghiare.

Au fost uciși preoții: Protropolit ortodox Aurel Munteanu din Huedin; preotul Traian Costea, dela citat; preotul unit Andrei Bujor din comuna Mureșeni de Câmpie (Cluj).

Au fost maltratați și apoi închiși: Vicearul Episcopiei ortodoxe a Maramureșului, 13 preoți din eparhia ortodoxă Cluj; 8 din eparhia ortodoxă Oradea; 10 din episcopia unită Bala Mare; 15 din eparhia unită Oradea.

Au fost maltratați: aproape toți preoții din eparhia ortodoxă a Maramureșului; 3 din eparhia ortodoxă Cluj; 6 din eparhia unită Cluj; 10 uniți din regiunea sîcutesă; 4 din eparhia unită Oradea.

În urma alungării tuturor profesorilor, Academia teologică ortodoxă din Oradea a trebuit să-și închidă porțile. Cea din Cluj a rămas numai cu doi profesori. Societăți "Astra" i s'au luat averi: Palatul Cultural din Reghin, jud. Mureș; Căminul cultural din Com. Goren, jud. Mureș; Parcul Sportiv din Cluj.

Au fost dărâmate până la temelie, următoarele biserici: A) Ortodoxe: Borsec, jud. Mureș; Biborșeni, jud. Odorhei; Câșeni, jud. Trei Scaune; Comaiu, jud. Trei Scaune; Vărbăș, jud. Odorhei; Rașcoi de Sus, jud. Odorhei; Sălăj, jud. Bihor; B) Greco-catolice: Sălăj, jud. Odorhei; Crăciunel, jud. Odorhei; Mureș, jud. Odorhei; Cluj, jud. Cluj; Pănet, jud. Mureș; Bănmărtin, jud. Odorhei.

Au fost dărâmate în parte: Biserica ortodoxă din Boreșneul Mare, jud. Trei Scaune; Biserica unită din Motilni Mare, jud. Sălaj. Au fost devastate bisericile ortodoxe din: Alta Media, jud. Trei Scaune; Balin, jud. Trei Scaune; Bicsad, jud. Trei Scaune; Ozun, jud. Trei Scaune. Au fost avariate bisericile unite din: Aldea, jud. Odorhei; Mădăras, jud. Cluj. A fost luată cu forța de Ungurii romano-catolici, biserica ortodoxă din Chichig, jud. Trei Scaune. Au fost năvelite temelii bisericilor unite în construcție din Dej. Au fost prefăcute în magazii bisericile ortodoxe din Miercurea Cluj; Gheorgieni, jud. Cluj; Prăid, jud. Odorhei. A fost transformată în cazarmă biserica unită din Bicaș-Centru, jud. Cluj. Au fost închise bisericile ortodoxe din: Biharia, jud. Bihor; Macea, jud. Bihor; Col. Roșiori, jud. Bihor; Marghita, jud. Bihor; Episcopia Bihor; Capela ortodoxă din curtea spitalului Județean Oradea; Biserica unită din Curtioșeni, jud. Bihor. În Ardeal, jud. Satu Mare, Ungurii au oprit continuarea lucrărilor la noua biserică și au alungat muncitorii. La Urziceni, jud. Satu Mare, Ungurii au oprit cu forța oficierea liturghiei în limba română.

La Ghenciu, jud. Satu Mare, Ungurii au spart geamurile bisericilor. La Câșeni, jud. Satu Mare, Ungurii au spart geamurile. La Rădăușeni, jud. Sălaj, capela românească a fost transformată în goașă de către preotul reformat. La Lucești, jud. Sălaj, Ungurii au spart geamurile iar credincioșii români au fost bătuți în timpul slujbei și scoși cu forța din biserică. La Oradea-Grădini, Ungurii au împiedicat oficierea slujbei în limba română, intrând în biserică, vociferând și cîntînd ungurește.

Au fost forțați să treacă la confesiunile maghiare: Totalitatea credincioșilor ortodoci din 8 parohii din regiunea sîcutesă, iar din alte 8 parohii, au fost siliți să treacă la religiiile maghiare, majoritatea credincioșilor ortodoci.

Au trecut, fiind forțați, credincioșii ortodoci din Eparhia Maramureșului, ale căror parohii au fost desființate. Au trecut, de asemenea, la romano-catolic sau reformați, în mare parte, credincioșii uniți din parohiile Sovata, Voilăbeni, Izvorul Mureșului, Alta Beacă, Bihor, Mădăras, Cluj, Bicaș-Cheș, Băntăndrie, Mureș, Holinteni, Rădăuș, Nou, Trilmoara, Odorhei, Mărtin, Cluj-Săngeorgiu, Băroș, Bărdul Nirajului, Crăciunel, Pășăreni, Roteni, Traicu, Isla, Iloara, Culpui, Herzhella, Moșca, Ghinșu-Făget, Cosnes, Chiești, Căson-Imper, toate din regiunea sîcutesă. Apoi 3943 credincioșii români uniți din Maramureș; 2214 credincioșii români aparținând episcopiei unite din Oradea. În general au trecut, dela confesiunile românești la cele maghiare, persoane asupra cărora s'au putut face presunții directe și cărora le era amenințată viața sîcică.

Trebuie totuși să se știe că, deaprobare publică și a oprit campania maghiară de convertiră forțată a credin-

clădirilor românești greco-catolice la religia romano-catolică prin Decretul publicat în "Acta Apostolicae Sedis" din 18 Februarie 1941.

În numeroase comune Românil au fost provocați să schimbe "stihul românesc" al bisericilor. Se citează cazurile din comuna Urmeniș, jud. Mureș și din comuna Grăiești, același județ.

Prin decretul publicat în "Budapesti Közlöny" (Monitorul Oficial maghiar) No. 94 din 13 Aprilie 1941, Guvernul Maghiar a înființat o Episcopie "ortodoxă" maghiară, deși în rândurile populației de origine etnică maghiară nu sunt ortodocși. În fruntea ei a fost numit un cleric rus refugiat, Mihail Popoff, catedral de Sinodul arhieresc al Bisericii ortodoxe rusești, din străinătate. Scopul clar al înființării acestei Episcopii este maghiarizarea credincioșilor ortodocși români.

Învățământul românesc din Transilvania de Nord, și-a dat lovitură de moarte. Majoritatea învățătorilor și profesorilor români a fost forțată să se refugieze. Cel mai mulți au plecat numai după ce au suferit maltratare și schingiuiri, sau după ce au fost serios amenințați cu moartea. Astfel, din 4700 învățători și profesori, câți funcționau înainte de 30 August 1940 în școlile primare de Stat din Ardealul de Nord, 3982 au fost nevoiți să-și părăsească căminul și să se refugieze. Pe de altă parte nici învățătorii și profesorii rămași, n-au fost toți angajați de Statul maghiar. Și chiar dintre cei angajați, unii au fost demisi după câteva săptămâni sau luni de funcționare, iar alții nu fost transferați chiar în cursul anului școlar în diferite localități din cele mai îndepărtate colțuri ale Ungariei. Au fost izgoniți deasemenea 558 de profesori și maeștri secundari titulari și 80 de suplinitori. Din totalul de 800 profesori români, câți erau înainte de Diktatul de la Viena, au rămas prin urmare numai 162. Dar și din aceștia, cei mai mulți au fost scoși la pensie sau, sub diverse motive, înlăturați din învățământ.

În cele ce privește învățământul primar, vom da câteva exemple din județul Someș:

În com. Gârbău cu 300 de elevi români, nu există școală românească și au fost alii să urmeze școală ungurească. În Oena Dejului, 247 elevi români, numai școală ungurească, nici un învățător român. În com. Râșeruel, 240 elevi români, numai școală ungurească, nici un învățător român. În com. Burduc, 220 elevi români, numai școală ungurească, nici un învățător român. În com. Ciocmai, 220 elevi români, n-au avut nici un fel de învățător și nu au făcut școală. Și acum în județul Mureș: Toplița, curat românească, 6.000 locuitori, 800 de elevi români: nici un învățător român. În comunele Stănceni, Răstolița, Deda - Bistra, nici un învățător român. Deda, 300 elevi români: nici un învățător român. În schimb în același comună, la 5 elevi unguri și 7 evrei, 4 învățători unguri, etc.

Avem la dispoziție un bogat material pentru a continua, precum și încă multe fotografii, dar scopul nostru nu a fost să scriem o carte ci o simplă broșură pentru a răspunde șomotoșelor și nejustificatei propagande maghiare. Am voit să demonstrăm că nu a existat o Ungarie milenară, nici una tolerantă ei, de la 896 și până la 1940, numai o Ungarie barbară.



Un homeed printre ruinele fumegânde ale satului românesc.



Cădavrul unui român ucis la Trăsnea de soldații maghiari, aruncat pe un cor luptă.



Abatele Dr. Iosif Pop expus de diul Purly, cumnatul regentului Horthy modul barbar în care au fost expulzați intelectuali români din Oradea. (Fotografie luată într-o gard din jud. Arad.)



Cădavrele mai multor țărani români, uciși de soldații unguri la Trăsnea.



Ion Șerban, primar din Comuna Joreni (Cluj), șinghit de soldații maghiari.



Un grup de români din Oradea și Zalău, expulzați de autoritățile maghiare, în vagoane de vite. În usa vagonului P. S. S. Episcopul Dr. Nicolae Popovici.



Grup de țărani români, maltratați și expulzați de autoritățile maghiare din Jud. Trei Scaune.



Mormântul celor 155 de țărani români din com. Ip, masacrați de armata maghiară. Lângă mormântul un soldat ungur.



Țăranul Petru Oneș din com. Făncușii, schinghit de soldații unguri în nopțile de 11-12 Oct. 1940 și mori în spitalul din Arad la 31 Dec.



Biserica ort. rom. din Căpeni, zidită în 1876, rasă de pe fața pământului, de bande ungurești.



Un convoi de Moși, expulzați din com. Scărișoara Nouă, la sosirea lor în gara Făget (jud. Severin).



Trenul expulzaților români sosește în gara Curtici-5 Oct. 1940.



Intelectuali români din Nordul Transilvaniei, expulzați de unguri, au sosit la 5 Oct. 1940, în gara Curtici, în vagoane plumbuite.



Țărani români, expulzați. Mulți din ei au capetele bandate de pe urma sălbăticiilor bandelor maghiare. (Fotografie lăudă la Tarcu Jud. Neamț.)

INCHEIERE

S-ar putea crede că după 1944, românii au căutat să se răzbune, să-și ia revanșa, sau cel puțin să demonstreze că ei sunt stăpâni în Ardeal. Oricât de paradoxal ar părea, după 1944 tot Ungurii au fost agresivi. Motivul? Guvernul instalat la București de Moscova, avea interes să producă între naționalitățile componente ale Statului zăcanie, certuri, pentru ca regimul să se întărească, să adrobească orice împotrivire. Și de data aceasta vom da cuvântul unui nevalah, unui străin. E vorba de el Reuben H. Markham. Acesta a fost corespondent al unei gazete americane la București în perioada de după intrarea trupelor sovietice în București. Reuben Markham a consemnat în cartea "La Roumanie sous le joug soviétique", publicată în Editura Calmann-Levy în 1949, tot ce l-a văzut în Țara de la Gurile Dunării, în această perioadă de timp. "Cu Maramureșul la Nord și Banatul la Sud, Transilvania este un mosaic de naționalități. Românii constituiesc grupul cel mai important, apoi vin Ungurii, Nemții și Evreii. Toate aceste minorități se detestă și comunitățile au profitat de această stare de lucruri pentru a-și mari puterea. Ei au reușit să-și slăbească în mod considerabil dușmanii, ridicându-le pe unii contra celorlalți ("La Roumanie sous le joug soviétique", p. 121).

Dealtfel comunistii români nu aveau numai interesul să-și mărească puterea slăbindu-și dușmanii făcându-l să se mănânce între ei, dar, pur și simplu, executau ordinele Moscovei. Și ordinele erau în strânsă legătură cu interesele lor. Interesele Moscovei erau de a pregăti ocuparea la momentul propice și a Ungariei și a României. Și pentru aceasta era necesară o conlucrare totală și între unii și între ceilalți. Ei atunci a început luma de miere între Unguri și Români, sau mai bine să zicem comunistii unguri și români. S-au scris cărți, cu colaborare românească și ungurească, s-a căutat a se demonstra că nu a existat o asuprire ungurească în Transilvania ci una a grofior unguri mai întâi și a Habsburgilor după aceea, iar "proletarii" unguri și români, nu numai că au suferit împreună, dar chiar au și dus o luptă în comun în contra acestor dușmani comuniți mai înainte. Erau lucruri noi pentru Românii transilvăneni, dar ei mai noi desigur pentru Unguri. Numai că dușmanii principali ai comunismului dela București erau Românii și nu Ungurii. Românii fiind mai numeroși și creștea o o realitate în urma exterminării celorlalți forțe politice, în Transilvania era luma de miere. Deci cei ce trebuiau să fie ajutați de administrație erau Ungurii și... prizonierii, Românii. Căci s'a și întâmplat, "Cu o unitate remarcabilă, Românii din Transilvania" erau contra guvernului Groza și a Rusiei Sovietice. Pentru această simplă rațiune, Ungurii erau fideli partizani ai guvernului Groza și ai Rusiei ("Markham, p. 122). "Ajutorul aprig pe care Ungurii l-au dat guvernului de la București, n'a făcut decât să accentueze și mai mult caracterul străin al acestui guvern. La ora actuală, Ungurii și în special cei din Transilvania sunt una din forțele pe care se sprijină comunistii pentru a se menține la putere" (op. cit., p. 122).

"Plimbându-se pe stradă, cineva nu-și dă seama că Transilvania este populată în special de Români, nici că această regiune este însăși simbolul luptei duse de Români pentru a se elibera de dominația maghiară. Dealtmăd strărilor apar foarte des inscripții antiromânești (!!!) și "Jos Maniul!" se citește pretutindeni. Nu trebuie să se deducă de aici că locuitorii Clujului erau adversari înver-

gunați al marelui șef politic român. Această opoziție era numai opera Ungurilor care detestau teribil pe Maniul, ai cărui partizani nu puteau avea nici măcar un ziar pentru apărarea cauzelor lor, și nici dreptul de a se reuni într'un loc oarecare. Și, paradoxal, Ungurii aveau și una și alta. Curentul antiromâneș era dirijat de către partidul comunist și veritabilul responsabil de această stare de lucruri era Groza, care era urit de toți Românii și ridicat în slavă de Unguri" (op. cit., p. 124).

Iată deci, că după recupărarea Ardealului de Nord de către Români, cei obidiți erau Românii și cel cocogișit, Ungurii. Repetăm, aceasta nu o spune un Dacoroman, ci un străin, un American.

Pe vremea acela, guvernul român era condus în realitate de 4 agenți ai Rusiei sovietice. Dar multă vreme situația a rămas în mod sensibil aceeași și desigur aceeași și atâta. În perioada zisă stalinistă a avut loc o căinoasă închizărie comunistă. Au existat Canalul Dunărea-Marea Neagră, înfiorătoare închisori Pitești, Gherla, Sighet, Alud, etc. Inchișori în care au fost exterminați nu numai "capitaliștii" dar și scriitorii, poeții, artiștii. Aceștia nu puteau fi acuzați sub nici o formă că au fost beneficiarii exploatarei omului prin om; erau doar anticomuniști. Dintre Românii care au trecut prin aceste locuri de tortură trupească și sufletească au fost și unii care au reușit să scape, să ajungă în Occident și să scrie cărți (Dr. Cârjă, Bacu). Nu a apărut până acum nici un Ungur din Transilvania care să fi povestit trecerea prin locurile de tortură, Canalul, Pitești sau Aludul. Logica spune că deci, ei, Ungurii, nu au trecut pe acolo, că ei au fost de partea schingiuitorilor. Ar putea oare Ungurii să afirme, și să aducă un început de probă, că pe la Alud au trecut un număr egal de Unguri (păstrând proporțiile bineînțelese)?

Atunci ce însemnează aceste agomotoase manifestații, articole plătite la gazete, conferințe de presă, cu afirmații necontrolate și ridicole? În aliarul madrilin "Alcazar" a apărut un articol în care se afirmă că în Transilvania sunt 3.500.000 de Unguri!!!

S-au ridicat voci printre Românii din exil care să încerce a minimiza agomotoasa activitate maghiară, afirmând, pe drept cuvânt că aceasta este opera Moscovei. Fără nici o îndoielă așa este. Dar ce facem? Ce facem noi Românii și ce fac Ungurii care nu sunt la ordinele Moscovei?

Situația este nu numai confuză, ci periculoasă, teribil de periculoasă. Moscova își urmărește implacabil planul de a ocupa și pe Unguri și pe Români. Pentru ajungerea scopului împinge pe unii contra celorlalți. Să nu se uite că în momentele de față Moscova e asemenea șarpeișii boia care este pe punctul de a-și termina operația de digurare și de a se pregăti să atace o altă victimă. A cui e rândul? E așa de greu de ghicit? Moscova speculează filozofia proverbială ungurească, acel Nem, nem shoho. Exilații unguri, sunt conștienți de locul Moscovei? Sunt sinceri exilații unguri în relațiile personale sau în asociațiile, societățile, comitetele și comitetele în care fac parte alături de Români? MA Indolesc. Afirmația că numărul Ungurilor din Transilvania atinge cifra de 3.500.000 apărută în "Alcazar", își avea originea într-o declarație făcută preselor din Bruxelles de însăși exilații unguri. Se apropie un moment extrem de periculos: moartea lui "Titi". Nu va alege Moscova acest moment pentru a ataca?



PE MARGINEA CARTILOR

LUPTATORI ROMANI IN SPANIA

601 pagini. Editura politică București, 1971. Tipărită sub îngrijirea unui colectiv, Mihail Burcă, Mihail Florescu, Valter Roman, etc.

E un volum de amintiri publicat de voluntarii comunisti români, în război din Spania. Partea pur militară e lipsită de importanță. Cum era de așteptat, în aceste amintiri, în fața viteșilor republicani spanioli, recte comunisti, ajutați de brigăzile internaționale, se găseau numai mauri, italieni și... hitleristi. După acești comunisti români, toți spanioli se găseau în rândurile republicane. În fața... nici unul. Bineînțele republicani erau toți eroi, "fasciști" din față... niște lași care fugeau ca iepurii în fața erorilor democraților progresiști, etc. Cum au învins totuși acești itricoi? Răspunsul e simplu: Trădarea puterilor democratice în care intră toți fără alegere: Franța, Anglia și... Statele Unite. Fără nici o vină, din contră, e... Rusia sovietică.

Partea politică e mai interesantă. Stan Minea scrie: "La prima întâlnire cu secretarul celuiui de partid, l-am spus că sunt gata să plec pentru a lupta în rândurile brigăzilor internaționale" (p. 118)... "Într-o după amiază am plecat cu o delegație de muncitori spre sediul ziarului "Dimineața" și "Adevărul" cu un protest scaldat de mil de ceteriști împotriva agresiunii Italiei fasciste și Germaniei hitleriste" (p. 118)... "La redacția la care am căutat pe Alexandru Sahia, așa cum mi se dăduse indicația" (p. 118)... "Urmăream cu înfrigurare știrile despre luptele din Spania. Citeam pe auzul auzului Șantela și alte publicații ilegale, de partid. Citeam și publicațiile progresiste legale, "Cuvântul Liber", "Reporter", și altele" (p. 119)... "O puternică impresie produceau asupra noastră articolele despre Spania scrise de înflăcăratul ziarist revoluționar Alexandru Sahia" (p. 119). Deci Stan Minea, comunist, se ducea, trimis de secretarul de celulă, la sediul ziarului "democrat", "Adevărul" și "Dimineața", pentru a protesta împotriva agresiunii Italiei fasciste și Germaniei hitleriste. Citea Șantela și Cuvântul Liber. Le găsea în concordanță cu ideile lui progresiste, căci protestau în contra agresiunii fasciștilor dar nu spuneau nici o lădă despre brigăzile internaționale, în care autorul se hotărâse să intre. Și citea cu înfrigurare articolele înflăcăratului ziarist revolu-

ționar Sahia, care lucra la ziarele "democrate", "Adevărul" și "Dimineața", la care secretarul de celulă îl trimisese. Ziarul "Cuvântul Liber" fusese creat de Mircea Grigorescu, recent decedat, și caruia i-a dedicat un emoționant necrolog în revista "Limite", un domn care semnează Horia Roman.

Pierile despre Alexandru Sahia, aproape coincident, Stan Minea îl numește revoluționar, iar Horia Roman, progresist. Iată însă că ziarul "Luptătorul" care apărea în Spania pentru uzul voluntarilor, scrie: "După ce s'a aflat vestea morții lui Alexandru Sahia, grupul român de artilerie "Gheorghiu Dej" a hotărât să comemoreze pe acest tovarăș tânăr căzut în luptă... "Grupul român de artilerie "Gheorghiu Dej" a luat poșta de drepți lângă tunuri, a salutat "cu pumnul" și a tras o salvă pentru Alexandru Sahia. S'a comandat:"

— Pentru Alexandru Sahia, literat și comunist, această salvă împotriva fascismului pe care l-a urit și împotriva căruia a luptat" (p. 110). (Sahia a murit de boală la Viena și nu pe front, n. n.) După cum se vede, Stan Minea e mai explicit decât Horia Roman și spune lucrurile pe nume.

"Cu mare interes citeam și articolele despre lupta poporului spaniol, scrise de Geo Bogza, N. D. Cocco, Ion Călugăru, Ilie Cristea și de alți scriitori și ziaristi progresiști (p. 110).

Mihail Florescu scrie despre alt progresist, numit Miron Radu Paraschivescu, cel care mai târziu conducea "occidentală" pagină a doas de la gazeta altui progresist numit Mircea Grigorescu ("Limite", 23, toamna anului 1978). Mihail Florescu reproduce o poezie a progresistului Miron Radu Paraschivescu, intitulată "Scrisoare de adio", din care reproducem și noi un fragment:

"Salut cu pumnul strâns pe Largo Caballero.
Ascult cu inima pe buze discursul lui Dolores Ibarruri.
Și-l iubesc pe toți oamenii aceștia, al căror nume sună frumos
ca locurile unde trăiesc și se luptă" (p. 148).

Nu așa că-l emoționant Die Ierunca? Emoționant și progresist în același timp.

"Printre cei mai activi tineri intelectuali care au participat la aceste acțiuni se găseau: Vasile Pogceanu, Bucur Schiopu, Mihail Benic, Vincze János, Mircea Buj, Zoe Eugeniu, Ion Oancea, Gheorghe Adorian, Ștefan

Cleja, Petru Manu, Camil Sucu, Traian Dinculescu, Gheorghe Micu, Eduard Meinescu, Simion Pop, Ion Mărgăreanu" (p. 150)...

Am copiat aceste nume pentru a-l face un serviciu lui Horia Roman. E posibil să fi uitat, din cauza anilor, pe vreunul de la occidentală pagină a doua și-l întindem o mână de ajutor, pentru a nu-l omite când va mai scrie un articol în "Limite", cu ocazia parastasului lui Mircea Grigorescu.

Dintre oamenii politici, "democrați" și progresiști care au ajutat partidul comunist din România, sunt citați mulți în această carte. Ne vom opri asupra celui mai faimos progresist și natural "democrat", de moment ce după el oțtează toți Brutuși exilului românesc.

"Tot pe frontul Guadalajare, voluntarii români trimis o telegramă lui Nicolae Titulescu, care înălțat din guvern și din viața politică prin viziunile celor mai reacționare cercuri, se afla pe atunci la Cannes, bolnav și desamăgit:"

"Excelenței Sale,
Domnului Nicolae Titulescu, fost președinte al Ligii Națiunilor (prin rotație, n. n.) fost ministru de externe al României (din nefericire permanent, n. n.).

Excelență,
Diviziunile de artilerie română din armata republicană spaniolă, care luptă pe noi străin pentru cauza justiției sociale, a libertății și a păcii mondiale, vă trimite Du, marele om de stat, salutul și expresiunea recunoștinței sale sincere.

În spiritul păcii indivizibile și al securității colective, reprezentate cu atâtă tărie și autoritate de Do., am venit noi, fiii autentici ai poporului român, în Spania Frontului popular, să apărăm cu arma în mână bunul nostru național și viitorul poporului nostru. Rezistența de fier a tinerii armate populare pe frontul Jaramal și contrastul victorios din Guadalajara, la care am avut onoarea să participăm și noi, au fost două victorii în favoarea securității noastre și a independenței naționale românești.

Ostenența Do., și sângele românesc vărsat pe țăra spaniolă pentru menținerea păcii mondiale trebuie să devină cheșia victoriei poporului român în lupta sa pentru libertate și pace.

Comandant Valter Roman.
(De altfel în carte mai este citat un alt Roman, acesta... comisar politic. Cel puțin anul din ei e de religie maozică, dacă nu chiar amândoi. De moment ce erau "fiii autentici ai poporului român"... n. n.)

"Marele om de stat le răspunde voluntarilor printr-o telegramă în care spune:

"Domnului Valter Roman, comandantul de artilerie al Brigăzii XI internaționale.

"Sincere mulțumiri pentru atenția dumneata, plină de căldură.

Când Pace nu sunt respectate și oamenii de stat devin falimentari, imi face o deosebită plăcere să pot felicita catalii români care, acționând în spiritul echității și dreptății, refuză, departe de patrie, virtutea aldrămasăgii. N. Titulescu.

Cu aceste citate sper că am emoționat până la lacrimi pe toți "democrații" români și în special pe titulescieni.

INSEMNARI PENTRU ISTORIA ADEVARATA*

de N. S. GOVORA



Acesta este un domn care semnează Horia Roman. Găsim în acest articol idei interesante pentru timpurile confuze în care trăim. Astfel, „Adevărul” și „Dimineața” erau gazete „democratice” la care scria natural „democrații” Tudor Teodorescu-Braniste, Brunea Fox, Victor Brauner, Ilarie Voronca, Ștefan Roll, etc. Dar tot la aceste stări a fost director și Mihail Sadoveanu, contra cărui di Ierunca a scris îndreptările rânduri de revoltă, era Mihail Sadoveanu care nu numai că a ajuns apoi Președinte al Adunării din București, dar Demostene Boteș s-a însărcinat să demonstreze în Memoriile lui, că Sadoveanu era comunist de dreptul de vreme îndelungată și „democrația” îi servise de camuflaj, ca atător „democrați” din Tara de la Dunăre.

Și la aceste stări „democratice” a venit și Mircea Grigorescu, tot pentru a face „democrație”, se înțelege. „Sub calmul control al lui Emil Socor și Tudor Teodorescu-Braniste, Mircea Grigorescu a creat două mari reviste politice: „Stănga” și „Căpitanul Liber” („Limite”, 22). „Pe vremea aceea, pe vremea lui Geo Bogza, a lui Petre Pandrea și a lui Lucrățiu Pătrășcanu, cuvântul „tovarăș” se pronunța foarte rar, dar aducea cu el atât căldură... (11) („Limite”). Deci pe vremea aceea (a lui Geo Bogza), cuvântul „tovarăș” aducea multă, multă căldură. Nu se spune dacă și acum aduce încă multă căldură, și n-o face probabil pentru a nu intra în conflict cu redactorul care, în „Ethos”, ne spune că într-o zi, luând masa cu Ierunca și cu Eftimie Gherman, i s-a tăiat pofta de mâncare și a trebuit să renunțe la bunăstare de aarnale, pentru că Ierunca, adresându-i-se lui Eftimie Gherman, i-a spus „tovarăș...” Dar, sub președinția simbolică a lui Grigore Gafencu (alt democrat) și sub cea directă a lui Mircea Grigorescu, apărea „Timpul”. „A continuat să ajute uherlele talente pe care le-a adunat în 1944 la o nouă inițiativă: ziarul „Ecoul”. „A fost o tribună liberă, de informație obiectivă, cu o pagină a doua, occidentală, pe care o făcea Mircea Radu Paraschivescu, și cu o linie de calmă neutralitate”.

Acestea și altele, le scrie Horia Roman, în articolul din „Limite”. După cum se vede, totul era democratic și occidental. Dar lăsa de declară Domnul George Macovescu, la comemorarea lui Mircea Radu Paraschivescu, la București, în seara de 14 Mai 1973: „Mircea Paraschivescu apăruse din când în când, ne întâlneau, îmi prezenta prietenii din continuu activitatea pentru că în anul '40, dacă nu mă înșel, mă ne întâlnim din nou în redacția ziarului „Timpul”. Mircea Grigorescu, prezent aici în sold se putea aștepta? Era redactorul șef, el conducea de fapt ziarul. Poate nu greșesc dacă acum, târziu, am să mărturisesc că el mi-a facilitat intrarea atât la „Timpul” cât și mai târziu, în Decembrie '43, la „Ecoul”. (Încuraja tineretea talentată, după cum spune Horia Roman.) Mi-a facilitat-o prin aprobarea activității pe care unul dintre noi am dus-o la „Adevărul” și printre ei, în frunte chiar, la alături pe Mircea Radu Paraschivescu. Eu cred că dacă ne-am auzit în paginile ziarului „Timpul” din 1941, în pagină a doua, ziarul „Ecoul”, spun fălmoasă pentru că însemnat atunci ceva pentru mișcarea antifascistă din România, dar putea scrie o pagină de o deosebită frumusețe spirituală pentru intelectualii din România”. Deci afirmațiile coincid. Horia Roman spune că Mircea Grigorescu ajută talentele tinere și Domnul Macovescu spune că printre cei ajutați a fost și el, ajutat să intre în redacția „Timpului”, prin aprobarea activității pe care unul „tineri” o dușeseră la stările „democratice” Adevărul și Dimineața. În celelalte privește pagina a doua, Domnul Macovescu supralicită, numind-o fălmoasă, Horia Roman (nu ex-

tovarășul?), o numește numai occidentală. Horia Roman, nu dă nici o lămurire asupra acestui pagină, afară de calificativul occidentală, tovarășul Macovescu vine cu o completare, era... antifascistă. Dar vin alții să-l completeze. Iată ce spune tovarășul Ștefan Voicu: „Tovarăș”, este foarte greu să-și închipuie tineretului nostru de astăzi ce însemna pagina a doua a unei publicații dintre cele două războaie mondiale. Ea era pentru multe publicații o mândrie de activitate progresistă. Intervine tovarășul Ștefan Roll: „Da, era o tradiție la redacțiile progresiste. Cele reacționare năveau pagina aceasta a doua... Și Ștefan Voicu încheie: „Într-adevar, pagina a doua era specifică publicațiilor progresiste”. Iar George Macovescu aduce câteva precizări: „Citiți cu atenție acea pagină a doua a ziarului „Timpul” și mai târziu din „Ecoul” și veți descoperi acolo că, prin diferite strategii folosite de Mircea Paraschivescu, au putut apărea opere valoroase, mă refer la poezii și scurte schițe. Marin Preda acolo și-a publicat primele schițe, în pagina a doua a ziarului „Timpul”. Veți descoperi printre rânduri sau combinații de litere, chiar lozinci antifasciste”.

Domnul Macovescu și-a pus în gând să strice efectul emoționalului necrolog, aici lăsa ce mai spune: „Ecoul” a apărut prin dispozițiile partidului, și tot prin dispoziția partidului, o parte din gazetari treceau la „Ecoul” iar o parte rămăneau la „Timpul”. „Mircea Paraschivescu s-a oferit să treacă el acolo. A primit aprobarea (partidului, clar), și a făcut din pagina a doua, o pagină și mai bună” (și mai occidentală).

Relativ la Mircea Radu Paraschivescu, discuțiile sunt și mai instructive.

Ștefan Voicu: „... pot să vă spun că Mircea Paraschivescu avea o mare admirație pentru partid, considerând că e o mare cinste a fi comunist. El ridica mișcarea de comunist la cea mai înaltă noțiune morală. Avea o puternică doză de romantism și acest patos al comunistilor era în ochii lui un romanticism justificat... Cu toate acestea, Mircea era foarte disciplinat, foarte ascultător față de cuvântul partidului”.

George Macovescu: „Dă-mi voie să te interzic. În anul '26 el a făcut parte din celula de partid a scriitorilor și ziaristilor”.

Ștefan Voicu: „... El a plecat la un moment dat la Cluj, în timpul dictaturii regale, fiind numit cenzor al guvernământului Ardealului”.

Serban Cioculescu: „Al rezident...”

Ștefan Voicu: „Al rezident... Tovarăși, mi se pare că ar trebui făcută odată o reconsiderare a acelei perioade de dictatură regală, cea mai complexă și cea mai contradictorie perioadă din istoria contemporană a României, pentru că atunci erau și elemente din cele mai reacționare, în afară de legionarii (?) în sistemul dictaturii regale, dar erau și elemente „democratice”, progresiste, cu care partidul a lucrat. A fost o perioadă în care comunistii au avut mari posibilități să-și desfășoare o activitate rodnică. Mircea Paraschivescu era cenzor la Cluj... La un moment dat s-a primit o scrisoare din partea Comitetului regional din Cluj al partidului, că Mircea Radu Paraschivescu laie din publicații diferite articole ale tovarășilor noștri de stănga. L-am chemat la București, s-a format o comisie care să discute cu el această problemă, din care făcea parte Ilie Pintilie, Matei Socor și eu...”

George Macovescu: „Lar te interzic. El a plecat la Cluj fără ațtea vazătră?”

Ștefan Voicu: „Am să spun acum...”

George Macovescu: „Hai să facem istoria așa cum a fost”.

Ștefan Voicu: „Discuția a durat până dimineața. Ce a spus atunci Mircea Radu Paraschivescu nu mi-l amintesc, dar la sfârșitul discuției îndelungate, conchidea a fost în favoarea lui. A adus argumente foarte puternice în sprijinul celor spuse, afirmând că el a fost absolut tot ce publică oamenii de drept, orice manifestare bulgărească, reacționară dar, și, mai tovarăși, trebuie din când în când să tai și câte ceva din materialele celor care fac politica noastră, pentru că altfel mă compromit, altfel pierd acest post care are importanță în momentul de față”.

Deci tovarăși de la București! Îl contrasta pe fostul tovarăș Horia Roman. După el, Mircea Grigorescu era pus în fruntea ziarului „Timpul” din ordinul partidului... creia

apoi „Ecoul” tot din ordinul partidului, iar gazetarii treceau la „Timpul” sau rămăneau la „Ecoul”, tot din ordinul partidului. Iar Mircea Paraschivescu făcea parte din celula de partid a scriitorilor și ziaristilor și era chemat să dea socoteli de actele sale în fața unei comisii din care făceau parte Ștefan Voicu, Ilie Pintilie și... Socor, Mare democrat și acat Socor!!!

Horia Roman ne spune că a fost și el la „Timpul”, o gazetă democratică, cu o pagină a doua occidentală, etc. Când s-a făcut „Ecoul” (din ordinul partidului), Horia Roman se găsea la Roma, deci partidul nu-l mai putea folosi la „Timpul”, sau să-l treacă la „Ecoul”. Di Virgil Ierunca ne spune că pe el, partidul l-a repartizat la „Ecoul”. „Totmai el care era din grupul tinerilor evrei comunisti care s-au putut manifesta numai grație mie, lui Ion Carailon și Mircea Paraschivescu în pagina a doua (occidentală, fălmoasă...) a ziarului „Ecoul”. În plin regim Antonescu. Într-adevăr acolo au putut apărea — și numai cu complicitatea noastră — și Vladimir Colin și soția lui Nina Cassian și Valentin Silvestru și Radu Bogdan și alții alții”. (Desigur nu toți erau evrei, dar sigur toți erau comunisti.) „Acum toți au devenit importanți și închișiori. Au certitudine și putere. Au mai ales nerăsuire. Au totul... Republica e bogată” (Ethos, 1, p. 189).

Lucrurile acestea se petreceau în 1944. Adică atunci când soldații și ofițerii noștri mureau în lupta contra Anteristului. Mircea Grigorescu conducea două stări, urmând directivele partidului comunist, repartizat pe gazetarii lui comunisti la o gazetă sau alta, conform ordinilor partidului. Și cu complicitatea lui Virgil Ierunca mai veneau și alții, „din grupul erorilor comunisti, unde dintre ei fiind astăzi „importanti și închișiori”. E drept că generalul Anders și-a publicat memoriile numai în 1948, deci acești domni nu cunoșteau toate ororile comise de sovietici în nefericita Polonia. Dar fără aceste memorii, domni noștri aușieră de Katyn, dar nu voiau să creadă. Dumnezeu știe dacă și astăzi cred, oricum eu le recomand să mai lase puțin filozofia și miturile și să citească aceste memorii, care sunt extrem de instructive, în special pentru foștii tovarăși. Dar în afară de Katyn pe care nu voiau să-l creadă, știau de exemplu că Poloniei, în înclătarea cu oștile germane, Sovieticii l-au înșipit, în mod laș pumnalul pe la spate. Și, mai grav, știau că în 1940 Sovieticii ne răpiseră Basarabia, BASARABIA NOASTRĂ. Și Basarabia era a noastră, nu era teritoriu polonez, nu era un teritoriu

străin. Și Mircea Grigorescu și Cia, progresisti, desigur, duceau o luptă însoțită pentru a săpa moralul soldatului român, pentru a-i amușge arma din mână — celace din nefericire, până la capăt au reușit — pentru că Sovieticii să-l aduca libertatea și fericirea.

În „Descrierea Moldovei” a lui Dimitrie Cantemir, se poate citi: „Se mai află în Moldova, și la hotarul dinspre Pocuța, o pasăre căreia locuitorii țării îi zic Ierunca, iar leișii glupci, adică surzi; seamănă cu un cocoș sălbatic, este însă mai mică, și proastă și surdă din firea ei. Dacă un vânător găsește o surdă într-un singur copac, poate să le împuste pe toate rând pe rând, iar celelalte se uită cum se prăbușesc una după alta”.

Nu vreau să fac aici, nici o aluzie la pseudonimul lui Virgil Ierunca, pentru că Ierunca nu e nici prost și nici surd. E desigur, aude foarte bine și, în plus, e foarte simpatice. Și nici la prostia și surzenia Ierunicii. La ceva mai grav. Pentru că Ierunca, spune Cantemir, privește cum alții, lui îi cade o „tovarășă”, și nu se mișcă. Nu aude, dar vede: vede cum îl că tovarășele una după alta și ea rămâne în așteptare. Nu e vorba de surzenie și de prostie ci de lipsa instinctului de conservare. Din cauză că instinctul de conservare, Ierunca a dispărut, s-a stins. La fel, popoarele cărora le lipsește instinctul de conservare sunt destinate pierii. Din fericire țărânul român are un instinct de conservare sănătos, robust. Acest instinct de conservare l-a făcut să învinge în ziua de 22 Iunie 1941 pe străni, pe drumuri, pe câmp, în lupta periculoasă și tot instinctul de conservare al țărânului român l-a făcut să pună mâna pe pușcă și să lupte până la Astrașan și Nalcie, semănând drumul cu cruci, și tot în instinctul lui de conservare o nădădea Neamului de la Gurile Dunării. Intelectualul progresist care nu făcuse o pagină a doua „occidentală” sau „fălmoasă”, la „Timpul” și la „Ecoul” sunt Ierunicii destinați pierii, singurii.

Nu vreau cu aceasta să îngrăuesc „la deuxième naissance” a diului Virgil Ierunca. Găsește însă o mare eroare publicarea în „Limite” a necrologului lui Horia Roman.

* Din întâmplare mi-a căzut în mână revista „Rotonde 13” ce apare la București. Datele culese din ea, coroborate cu altele ce le aveam încă din Tară, și altele culese din „Ethos” și „Limite”, constituiesc date interesante pentru istoria de mâine. Pentru istoria adevărat bineînțeleasă.

Note Cu Lexic Potolit

• În Ethos p. 368, la capitolul „Antologia Rusinii”, citim: Tânase Uscatiu. George Urculescu. „Eu cred că problema miturilor ocupă un loc aparte în complexul unei culturi. Din punct de vedere al metodei de definiție a unei culturi, miturile altceva nu sunt mijlocul de a detecta unele semnificații ale culturii în cauză, dar nu definiția culturii în ansamblul ei. La noi, tema miturilor a fost oarecum exagerată în primul rând din teama că din afară cultura noastră nu era socotită a cultura majoră și, în al doilea rând, datorită faptului că nu se ajunseseră la o adevărată înțelegere a esențelor poetice românești și, înafărit, datorită morfologiei culturii românești care a dominat multă vreme spiritele și a întârziat fixarea lucidă și clară a elementelor menite să integreze o ontologie a culturii românești”.

(„România literară”, 24 Mai 1973.)

Nu înțeleg de ce se apără di Ierunca? Cu frazele umflate și lipsa de fond din eticheta Ethosului, nu rezultă deloc că exilul românesc ar fi pierdut o valoare care a dezertat. Din contra, di Ierunca trebuie să fie mulțumit. Cât despre cei care l-au adoptat, să le fie de bine.

Dar cine e vinovatul? Tânase Uscatiu culturală din cele două de 30 de ani pentru a-și face un nume, cu orice preț. La început când încă nu avea

un picior în America și unul în Europa, alerga la colaborarea oricui, numai să fie un nume sonor. Astfel, în „Destin”, 8-9, a făcut apel și la colaborarea unui ungur numit Francisc de Marosay. Și lăsa ce scrie acest Marosay: „Considerând apoi legăturile spirituale, religioase sau cele cristalizate în cadrul unui trecut istoric până la un anumit punct comun, sau afinitățile culturale, care, toate, pot fi elemente determinante într-un eventual proces de asociere, atunci fără îndoială ni se prezintă drept un posibil grup regional națiunile danubiene, alădădă asimilate complexului Monarhiel Habsburgice, apoi națiunile balcanice, pe vremuri încadrate Imperiului Otoman și, înafărit, un grup septentrional, acela al slavilor catolici, expugnare variatilor momentelor de expansiune ale istoriei Rusiei sau Germaniei”.

În articolul său, di de Marosay preconizează formarea unor federații de State. O asemenea federație trebuie să fie formată de națiunile alădădă asimilate complexului Monarhiel Habsburgice. Această grupare s-ar fi numit de „Centru și în ea ar fi intrat Austrieci, Unguri, Slovaci, Croați, Sloveni”. Bine, dar Românii, unde sunt? Adică Ardealul. Păi di de Marosay consideră Ardealul pur și simplu unguresc. Ar putea cineva spune că chestiunea nu e clară. Dar acest domn de Marosay, o clarifică ceva mai departe. „Cazul României este aparte. Afinități rasiale

ale unei națiuni care nu este slavă, amestecate cu afinitățile religioase ortodoxe, fac din România o punte în care se întindem pe linia Carpaților, moștenirea culturală a Europei Centrale, cu moștenirea literară de stăpânire Constantinopolului bizantin și ture. Poporul român are deci posibilitatea de a alege, bineînțeleasă, în mod liber și fără presiune din afară, din partea nimănui, direcția și modul de orientare, fie înapoi gruparea danubiană, fie înapoi formațiile slave” (Destin, p. 143-144). Poate îl ceva mai clar? Linia de demarcație a formează Carpații.

N'am auzit că unul dintre Românii care au colaborat în acel număr ar fi protestat. Dacă citeam numai filozofia și istoria o lasă pe seama Ungurilor! El bine, într-o revistă românească (?) un ungur, gmecherește, spune că Ardealul e unguresc. Iar Tânase Uscatiu îl vinde cu ușurință cu care „colaborarii” vând un kilogram de struguri sau de prune. Dar „colaborarii” ai lui Tânase Uscatiu, în „marea” lui revistă colabora un grof ungur, ministru plenipotențiar, celace-l țuara ascensulnea, Sze Arhiducele Otto.

Și alia revistă a fost transformată într-o trambulină personală: reclama americană. Luăm la întâmplare un număr, 24-25. La capitolul recenzii, J. Popper (???), recensează cartea lui Tânase Uscatiu intitulată „Supervivencia de la literatura y

REDACTIONALE

IUBITI CITITORI

După cum puteți constata prin apariția numărului 3 al revistei, căutăm să împlinim cu prisosință angajamentul luat și scopul impus.

Pentru a ne ușura și mai mult

această sarcină, vă rugăm stăruitor să începeți a trimite costul abonamentului și de a insista în efortul de a spori în cercul prietenilor Dvs, numărul cititorilor și al sprijinitorilor.

Cu cât vom fi mai mulți, cu atât revista va reuși să se pre-

zinte în cât mai bune condiții grafice, așa cum trebuie să fie acest sol al gândului și acțiunilor românești ale exiliului.

Mulțumindu-vă anticipat, vă rugăm a primi salutările noastre.

CARPAȚII

ERRATA

În Numărul 1:

— În pag. 8, coloana 1-a, rândul 23 de sus, a se citi 1469.

În Numărul 2:

— Pag. 15, coloana 2-a, rândul 8 de jos, a se citi: și-au schingit frații.

— Pag. 16, în coloana 2-a, rândul 6 de jos, a se citi: și-au mănjit.

— Pag. 26, în locul celei de a doua fotografii, a se citi:

Manöver der Patriotischen Garden in Rumänien. Eine Frauen-Einheit übt sich im Schiessen.

— Pag. 27, în locul fotografiei, a se citi: Kadetten der Rumänischen Volksarmee in ihrer Parade Uniform 1973.

— Pag. 35, coloana 1-a, în subtitlu, a se citi: Sturdza.

— Pag. 35, coloana 2-a, rândul 3 de sus, a se citi: Nicolae Pănescu.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

del arte" (2 pagini). Di N. Garanica recenzează cartea (a lui Tănase), "Aporia del estructuralismo", 6 pagini și jumătate. Dar... cunoaște di Garanica limba spaniolă atât de bine pentru a recenza o carte scrisă în limba spaniolă? Sau a scris-o Uscatiu și a semnat-o Garanica? Oricum ar fi, Uscatiu îl întoarce politetă și recenzează cartea lui Garanica. Intitulează "Mouvement Irreversible" (3 pagini). Cum se vede, *do zi des*. Și tot în acest număr, di Radu Knescu îl recenzează lui Tănase Uscatiu cartea "Conversaciones actuales" (4 pagini). În afară de di Garanica (?) care menționează numărul de pagini ale lucrării recenzate (?), ceilalți lasă acest

punct în suspensie, spre disperarea cititorului care nu are de unde ști dacă recenzia nu are mai multe pagini decât "opera" recenzată. Și n'am terminat. În același număr, sub titlul "Dialog Destin", se dă o discuție care a avut loc între dnii Cismărescu și Octavian Vuia, asupra numărului 21-23 al zisei reviste, la Radio Europa Liberă (12 pagini). Mă întreb ce le spune auditorilor săi Europa Liberă, când aceștia au văzut murtă rotofee și bine hranite "a lui" Uscatiu, în paginile revistei "România Literară" de la București?

Și tot... n'am terminat. Și cum de dău cartea a vorba numai de trei rânduri, le vom reproduce în între-

gime: "Directorul revistei noastre, a fost numit titular al catedrei de Teoria Culturii și Estetica generală a Universității din Madrid, *prin contract*, începând din 1971".

Dar să ținem cumpăna dreaptă. Trebuie să recunoaștem că di Ierunca a participat cel mai puțin la umflarea gogoșei de la Madrid. Probabil penetruă și el e oltean. A mirosit "cobila" și și-a manifestat și reticențe. Cites: "Tănase Uscatiu îmi scrie că ține neapărat să colaboreze la numărul din "Gazeta de Dor" închinat lui Dan Botta, însă nu posedă nici un vers din el (Cu atât mai bine)". (Etiha, 2, 223). Un motiv în plus ca di Ierunca să-mi fie simpatice. N. S. G.



CARPAȚII

REVISTA CULTURALĂ ȘI DE
ACȚIUNE ROMÂNĂ ÎN EXIL
APARE ODATĂ LA DOUA LUNI
SUB ÎNDRUMAREA UNUI COMITET
DE REDACȚIE

Redacția și Administrația:
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6

Correspondența:
Apartado 9 265 - MADRID (Hispania)

Abonamente:
Anual 20 \$ USA
De susținere 40 \$ USA
Expeditura Avion plus 8 \$ USA

EDITURA CARPAȚII ANUNȚĂ

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANĂ, de A. D. Xenopol,

Vol. I, II și IV

Vol. III, legat

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE, de D. Murărașu, vol. II

Vol. I, legat

NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murărașu

POVESTI, de Ion Creangă, legat și bogat ilustrat

DACIA, de Vasile Pârvan

PRECURSORI, de Octavian Goga

ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, ȚĂRANESC ȘI NATIONAL-ȚĂRANESC, de Pamfil Selcariu, vol. I, II

ISTORIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ A RĂZBOIULUI ROMÂNIEI

CONTRA RUȘIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga

KARL MARX: ÎNSEMĂNĂRI DESPRE ROMÂNI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Selcariu

ȘTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur

ISTORIA DACIEI ȘI CONTINUITATEA DACOROMÂNĂ, de General Platon Chirnoaga

LE NID. UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LÉONARDAIRE, de Faust Brădescu

POVESTI FĂRĂ TĂRĂ, nuvele, de Faust Brădescu, N. Novac și N. B. Gheorghe

UNIUNEA NAȚIONALĂ ÎN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Selcariu

DICTIONAR ROMÂN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, ruslică, legat până

CORNELIU ZELEA CODRANU, DOUZĂCI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manolăscu, T. Popescu, etc.

MOTA ȘI MARIN, DOUZĂCI ȘI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Pral și Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manolăscu

15 \$ USA

20 \$ USA

4 \$ USA

15 \$ USA

8 \$ USA

20 \$ USA

3 \$ USA

3 \$ USA

12 \$ USA

6 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA

8 \$ USA